

ZORGPLAN BASISCHOOL DE WEGWIJZER 2024-2028

Inhoud:

1. Inleiding.....blz. 2
2. Doelstellingen..... blz. 3
3. Passend onderwijs..... blz. 4-5-6.
4. Minimum niveaus van Zorg.....blz. 6 t/m 13
5. Zorgstructuur op de Wegwijzer niveaus van zorg.....blz. 14 t/m 21
6. Wet bescherming persoonsgegevens.....blz. 21-22
7. Planmatig handelen..... blz. 22-23
8. Registratie, communicatie en organisatie.....blz. 24-25-26
9. Zorg voor sociaal-emotionele ontwikkeling.....blz. 27
10. Evaluatie.....blz. 27-28
11. Communicatie met ouders.....blz. 29-30
12. Jeugd en gezinscoachblz. 29
13. Zorg Advies Team.....blz. 29-30
14. Aandachtspunten voor BS De Wegwijzer.....blz.30
15. Protocollen.....blz 30 t/m 56
 - Grenzen aan onze zorg.....blz. 30-31
 - Advisering PO-VO.....blz. 31 t/m 34
 - Overgangprotocol 1-2 en 2-3.....blz.34 t/m 37
 - Doublure.....blz. 38 t/m 40
 - Dyslexie.....blz. 40 t/m 49
 - Ontwikkelingsperspectief/Groeidocument.....blz. 50
 - Meer en hoogbegaafdheid.....blz. 51 t/m 56
 - **Dyscalculie (2019-2020)**
16. bijlagen :
 - 1: bijlage 1: normoverzicht vaardigheidsscores De Wegwijzer
 - 2: bijlage 2: schorsen verwijderen

ZORGPLAN B.S. DE WEGWIJZER 2024-2028

1. Inleiding

Voor u ligt het zorgplan van BS De Wegwijzer te Vlierden. In dit zorgplan beschrijven we hoe we uw kind(eren) begeleiden in de 8 jaar dat ze bij ons op school zitten. Dit zorgplan is in juni 2024 vastgesteld. We stellen ons tot doel om ons onderwijs zoveel mogelijk zodanig in te richten dat het tegemoet komt aan de onderwijsbehoefte van alle kinderen.

In dit zorgplan worden vragen beantwoord als: Welke aandacht krijgt mijn kind in de groep? Wat als mijn kind niet goed meekomt, wat doet de school dan? Welke mensen zijn betrokken bij de begeleiding van mijn kind?

Visie + relatie zorgplan i.c.m. verdere ontwikkeling concept start schooljaar 2024-2025

Dit zorgplan beschrijft verder welke cyclische procedures binnen de zorg en op school gevolgd worden en welke taken betrokken personen hebben. Mocht u vragen of opmerkingen hebben m.b.t. dit zorgplan, dan kunt u terecht bij Ralf Boot(IB-er) of Jeanne Verberne (directeur)

Er zijn 3 cycli op groepsniveau, schoolniveau en bovenschools niveau.

Op **groepsniveau** wordt gewerkt met opbrengstgesprekken en groepsoverzichten (esis) voor de vakken begrijpend lezen, rekenen, spelling, technisch lezen (AVI) en sociaal emotioneel wordt gewerkt middels de cyclus 'handelingsgericht werken'. In het groepsarrangement en het groepsoverzicht liggen vast hoe de leerkracht, in zorgniveau 1-2, doelgericht de komende periode aan de verschillende onderwijsbehoeften van de leerlingen in haar groep gaat werken en hoe hij of zij dit gaat doen. Dit kunnen onderwijsbehoeften zijn op cognitief, didactisch, maar ook op sociaal-emotioneel en pedagogisch niveau/gebied.

De handelingsgerichte cyclus bestaat uit zes stappen die de leerkracht ten minste twee keer per schooljaar uitvoert. Het groepsarrangement (aanbod zorgniveau 1-2) ligt grotendeels vast. Het groepsoverzicht wordt ook 3 x per jaar (sept., feb. en juni) ingevuld en aangepast.

Het doel van het groepsoverzicht/opbrengstgesprekformulier is dat de leerkracht in het opbrengstgesprek kijkt naar zijn/haar groep (resultaten-trend groep en individuele lln.). De leerkracht kijkt m.b.v. het formulier en het opbrengstgesprek naar zichzelf/eigen handelen en het aanbod wat de groep of een groepje of een individu heeft gehad en reflecteert dan of hetgeen gelukt is wat hij of zij voor ogen had en stelt zo nodig het eigen handelen bij. Het opbrengstgesprek is gericht op ondersteuning van de leerkracht bij het handelingsgericht werken en wordt gevoerd door leerkracht en intern begeleider.

Op **schoolniveau** vinden, als de resultaten van de Cito leerling in Beeld scores bekend zijn, na evaluatie van het groepsarrangement en het groepsoverzicht leerling, opbrengst en trendanalyse (team en met directie) besprekingen plaats. Deze hebben tot doel het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoefte van de groepen en van de leerlingen (schoolbreed). Maar dit is ook om te bekijken op welk vakgebied de accenten voor iedere groep of school moeten komen te liggen voor de aankomende periode.

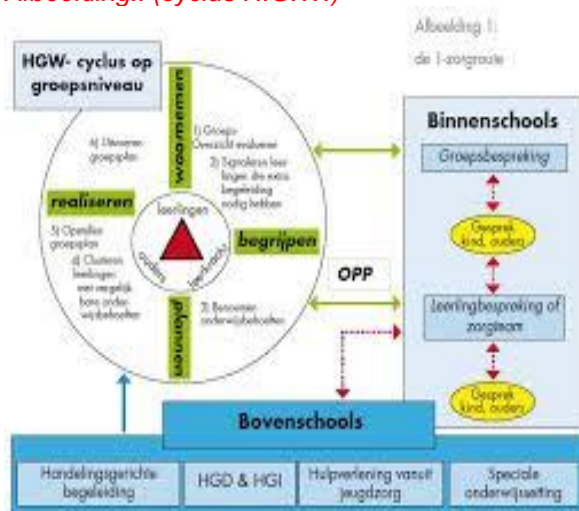
Elke cyclus handelingsgericht werken wordt afgerond met een opbrengstgesprek/trendanalyse bespreking (gesprek met lkr. en IB), met een gesprek met het team en IB en gesprek directie-IB, waarmee tevens een nieuwe cyclus start.

Vanuit de opbrengstgesprekken of op initiatief van de leerkracht en/of IB-er kunnen leerlingen ingebracht worden in de individuele leerlingbespreking (4x per jaar) voor zorgniveau 3-4. Centraal in deze bespreking staat de begeleidingsvraag van de leerkracht. De intern begeleider leidt de leerlingbespreking.

Op **bovenschools** niveau vinden ook leerling-besprekingen voor niveau 4 plaats met externe specialisten. Dit gebeurt 4x per jaar, samen met BS de Bogerd, in een consultatieve leerling bespreking (C.L.B.) of een Zorgadvies team (Z.A.T.). Dit Z.A.T. vindt op afroep een 2 keer per jaar plaats. De intern begeleider of de jeugd en gezinscoach meldt zo nodig leerlingen aan en is contactpersoon. Er wordt per casus bekeken wat nodig is voor de desbetreffende leerling of leerkracht. Dit is afhankelijk van de behoefte van de desbetreffende leerling, leerkracht en ouders en de beschikbare gelden. Vanaf schooljaar 2018-2019 organiseren we in samenwerking met BS de Bogerd een zorgniveau 3 CLB bespreking met de IB'ers van beide scholen. Doel is om zorgniveau 3 te versterken.

Samenvattend wordt op BS. De Wegwijzer gewerkt volgens de richtlijnen van de cyclus H.G.W.

Afbeelding:: (cyclus H.G.W.)

2. Doelstellingen

Tegemoetkomen aan de zorgbehoefte van elk kind betekent dat duidelijke, ambitieuze maar realistische doelen gesteld moeten worden. Op de Wegwijzer worden hoge maar realistische doelen nagestreefd. Dit komt overeen met onze school visie/missie "Samen het beste halen uit jezelf". Dat wil zeggen dat we het beste uit elk kind willen halen en daarbij hoge verwachtingen koesteren. De te behalen doelen op schoolniveau zijn geconcretiseerd in het schoolplan. Doelen op het gebied van het technisch lezen zijn deze nader uitgewerkt in het leesplan van BS de Wegwijzer. De concrete doelen op individueel en groepsniveau staan SMART geformuleerd in de groepsarrangementen en de formulieren voor de opbrengstgesprekken. Voor zorgleerlingen (niveau 4) die ons basisaanbod overstijgen, kunnen deze doelen apart opgenomen zijn in een individueel plan van aanpak of OPP. Dit staat tevens vermeld in de groepsoverzichten (esis) en overzicht + analyse opbrengstgesprekken. Dit zijn aparte individuele plannen.

De groepsdoelen m.b.t. LVS scores werken we met een normoverzicht vaardigheidsscores Wegwijzer (zie bijlage 1). Hierin is af te lezen welke doelen we hebben gesteld in vaardigheidsscores per groep voor elk vakgebied. De schoolnormen zijn gebaseerd leerling populatie en geringe weging van de kinderen van onze school.

Zie ook hoofdstuk 10: evaluatie

3. Passend onderwijs

Ouders kunnen hun kind aanmelden op school. Zij kunnen dit doen in het schooljaar voorafgaand aan het schooljaar waarin hun kind 4 jaar wordt. Via de gemeente krijgen zij een bericht dat zij kunnen gaan inschrijven bij een school naar keuze. Een verhuizing en/of verandering van school kan ook tot een nieuwe keuze leiden.

Sinds 1 augustus 2014 hebben alle schoolbesturen '**zorgplicht**'. Dat wil zeggen dat de school waar het kind is aangemeld en deze het onderwijsaanbod niet kan bieden, de school in overleg met ouders een andere school moet vinden die een passend onderwijsaanbod kan realiseren. De onderwijsbehoefte van het kind is daarbij leidend.

In principe staat onze school open voor alle leerlingen tussen de 4 en 12/13 jaar.

Natuurlijk verwachten wij dat ouders, die hun kinderen aan ons toevertrouwen, de uitgangspunten en doelstellingen van ons onderwijs onderschrijven.

Vooraf

Als ouders het kind op onze school willen aanmelden, vragen wij hen om 2 formulieren in te vullen:

1. Het aanmeldingsformulier deel 1. Hierop staan alle "zakelijke" gegevens die wij wettelijk nodig hebben om het kind in te schrijven op onze school.
2. Het formulier achtergrondgegevens deel 2. Dit formulier geeft ons alle informatie die nodig is om te kijken wat het kind nodig heeft om een goede start in het onderwijs en op onze school te maken.

De school leest de formulieren en bekijkt op basis van deze formulieren of het kind mogelijk bijzondere ondersteuning nodig heeft en/of nader onderzoek gewenst is.

Is er geen aanleiding voor bijzondere ondersteuning of onderzoek, dan laat de school de ouders binnen 6 tot 10 weken weten dat het kind ingeschreven wordt. In overleg met de school wordt een datum voor een kennismakings- of intakegesprek afgesproken.

Blijkt uit de formulieren dat er wel redenen zijn om aan te nemen dat er bijzondere ondersteuning nodig is, dan worden ouders op korte termijn uitgenodigd voor een intakegesprek om de precieze ondersteunings-behoefte vast te stellen om ervoor te zorgen dat het kind optimaal opgevangen kan worden en vanaf het begin de juiste aanpak en zorg krijgt. Het kan zijn dat school eerdere onderzoeksverslagen vraagt, of advies aan een deskundige o.i.d.

Wanneer uit dit gesprek met ouders en uit de overdracht vanuit peuterspeelzaal / kinderopvang of de vorige basisschool naar voren komt dat het kind, om welke reden dan ook, heel bijzondere extra zorg nodig heeft, dan gaan wij bekijken of wij, als school in staat zijn die zorg kwalitatief en verantwoord te bieden. We doen dat door de informatie die we gekregen hebben, te toetsen aan ons ondersteuningsprofiel.

Binnen 6 tot 10 weken nadat het kind is aangemeld^{*1}, weten ouders dan of wij het kind de juiste ondersteuning kunnen bieden of samen met ouders op zoek moeten naar een geschiktere school/vorm van onderwijs^{*2}.

*1: Kinderen kunnen al voor hun derde jaar worden aangemeld. Om administratieve redenen kan de aanmelding pas in behandeling genomen worden vanaf het moment dat het kind drie is. Tot die tijd wordt de aanmelding beschouwd als een vóór-aanmelding. Binnen 6 tot 10 weken nadat uw kind 3 geworden is neemt de school contact met u op zoals in de procedure hierboven beschreven.

Toch is het voor de school prettig, om al in een vroeg stadium te weten op hoeveel kinderen er in het komend schooljaar gerekend kan worden, want dat geeft zicht op de ontwikkeling van het leerlingenaantal.

*2: Veel publicaties in de media wekken de indruk dat door de komst van "Passend Onderwijs" een basisschool verplicht is om alle kinderen, ongeacht hun ondersteuningsvraag, toe te laten. Dit is zeker

niet zo. De school moet met haar ondersteuningsprofiel in de hand onderbouwen waarom een kind wel of niet wordt toegelaten. In het laatste geval heeft de school wel een zorgplicht en zal de school samen met de ouders op zoek moeten gaan naar een vorm van onderwijs/een school waar die zorg wel geleverd kan worden.

Soms lukt het, ondanks inspanningen, toch niet om een kind te plaatsen. De school moet dan aantonen dat de gevraagde ondersteuning een onevenredige belasting voor de school vormt. Enkele voorbeelden hiervan zijn:

- Wanneer de jaargroep waarin het kind geplaatst moet worden al vol zit.
- Wanneer er in die jaargroep al zoveel extra zorg zit dat de komst van nog een kind met extra zorg de mogelijkheden van de groep en de leerkracht overvraagt.

Zoals hierboven al geschetst, heeft de school wel een zorgplicht. d.w.z. dat de school verplicht is om samen met de ouders op zoek te gaan naar een andere school, dan wel naar een passende vorm van onderwijs.

Contactpersoon van de school is altijd de directeur of interne begeleider.

Geschillenregeling:

Belangrijk is om geschillen te voorkomen:

Een school moet de ouders meenemen bij het in kaart brengen van wat de ondersteuningsbehoefte van een kind is en dit transparant toetsen aan het ondersteuningsprofiel en de mogelijkheden en onmogelijkheden van de school.

Mochten er toch geschillen zijn:

Geschillen m.b.t. wel of niet toelaten.

U kunt Uw bezwaren kenbaar maken aan het bestuur van de school. Als het bestuur weigert een leerling toe te laten tot de school of besluit de leerling van de school te verwijderen, kunnen de ouders daartegen bezwaar maken. Het maken van bezwaar houdt in, dat de ouders het bestuur schriftelijk vragen het besluit te heroverwegen en tot een andere beslissing te komen. Ouders hebben daarvoor een termijn van 6 weken nadat het bestuur zijn beslissing heeft meegedeeld.

Voordat het bestuur een besluit neemt naar aanleiding van het bezwaar, moet het de ouders uitnodigen hun bezwaren mondeling toe te lichten. Het bestuur beslist binnen 4 weken na ontvangst van de bezwaren. De beslissing kan inhouden dat het bestuur zijn besluit handhaaft, maar ook dat het bevoegd gezag een ander besluit neemt.

Bent U het niet eens met het besluit in tweede instantie van het bestuur dan kunt U uw bezwaar voorleggen aan de "Landelijke geschillencommissie Passend Onderwijs" en in laatste instantie aan de civiele rechter.

Tijdens het proces kan er m.b.t. bemiddeling een beroep gedaan worden op een landelijke onderwijsconsulent (www.onderwijsconsulenten.nl)

Geschillen m.b.t. de keuze van een andere vorm van onderwijs (SBO/SO)

De procedure rondom de keuze voor een van deze schoolsoorten komt overeen met de procedure rondom verwijdering en toelating.

Mocht het zo zijn dat school en ouders het eens zijn over de keuze voor SO of SBO en het samenwerkingsverband geeft geen toelaatbaarheidsverklaring af, dan kan de zaak voorgelegd worden aan de bezwaarcommissie van het samenwerkingsverband. (zie website www.swv-peelland.nl)

Geschillen m.b.t. de bekostiging van onderzoeken?

De klachtenprocedure van de school is van toepassing.

BELANGRIJK

Ondertekening van de formulieren betekent, dat u ze naar waarheid ingevuld hebt. Mocht achteraf blijken dat relevante informatie, waarvan u had kunnen weten dat de school die nodig had voor een goede besluitvorming, ontbrak, dan kan de school de benodigde extra zorg voor uw kind niet garanderen.

- Deel 1 is zonder deel 2 niet geldig als aanmeldingsformulier.

In het kort:

U vult de formulieren naar waarheid in en na ondertekening kunt u binnen 6 tot 10 weken te horen krijgen dat:

- **Uw kind is ingeschreven en dat er later nog een intakegesprek volgt.**
- **Er binnen die termijn eerst nog een intakegesprek nodig is om de ondersteuningsbehoefte van uw kind vast te stellen .**

De afgelopen jaren is passend onderwijs een veelbesproken thema geweest en het wordt steeds belangrijker dat de school aangeeft hoe er omgegaan wordt met verschillen tussen kinderen en dat het onderwijs past bij de leerbehoeftes van elk kind. Dat beschrijven we dan ook in dit document. Wij realiseren ons als schoolteam dat het thema passend onderwijs een thema is dat constant onderhevig is aan veranderingen en andere inzichten. Daarom willen we dit beleidsstuk ook zien als een document in beweging. Elk jaar kunnen er wijzigingen optreden in afspraken of werkwijzen.

4. Minimum niveaus van Zorg op BS De Wegwijzer

Het bestuur "Stichting PRODAS" heeft het minimum niveau van zorg binnen het samenwerkingsverband Deurne Asten Someren in een notitie vastgelegd.

DE ACHT TYPES UIT HET MINIMUM NIVEAU VAN ZORG

Type leerling	Leerling kenmerken	Leerkracht gedrag	Aandachtspunten op schoolniveau	Conditie waaraan voldaan moet worden
1	Kinderen met een manifeste leerstoornis, met name kinderen met dyslexie, met ernstige taal- en leesproblemen en met dyscalculie. Ze hebben aangepaste begeleiding en leerstof nodig en leerlingen, leerkrachten en ouders moeten leren omgaan met hun handicap.	Pedagogisch: Op BS De Wegwijzer zorgt iedere leerkracht voor alle kinderen. Via observaties, gesprekken met leerlingen, invullen van een sociogram KIJK en de methode "de Vreedzame school" wordt het welbevinden goed gevolgd en waar nodig verwerkt in een (sociaal emotioneel) groepsplan. Didactisch: Waar nodig is passen we compenserende, dispenserende of	<ul style="list-style-type: none">➤ BS de Wegwijzer maakt gebruik van het LVS ,KIJK en KIJK voor groep 1-2. Daarnaast werken we met het kwaliteitszorgsysteem WMK.➤ Er zijn duidelijke afspraken over dossier vorming; we streven erna om dit zoveel mogelijk digitaal te doen. Het dyslexie protocol wordt uitgevoerd.	<ul style="list-style-type: none">➤ De competenties van leerkrachten worden nauwkeurig gevolgd via klassenbezoeken en in opbrengstgesprekken.➤ IB uren zijn gefaciliteerd.➤ Ouders moet gestimuleerd worden om thuis ook extra te oefenen met hun kind.

		<p>remediërende maatregelen toe. b.v. een dyslexiepas en gaan Ralfi-lezen in een klein groepje en werken vanaf groep 6 met textaid en kinderen die in de onderbouw uitvallen werken met BOUW</p> <p>Organisatorisch: Op BS De wegwijzer wordt gewerkt via het 6 fasen model . De organisatie hiervan ligt vast in het groepsarrangement</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vroegtijdig signaleren dyslexie ➤ Logopedische screening in groep 2 ➤ Signaleren en verwijzen logopedie groep 1-2-3-4 ➤ Dyscalculieprototol wordt in 2020 opgesteld. ➤ een trajectvoorstel wordt aan gevraagd bij het ENP t.b.v. de begeleiding van lkr. en of kind 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ In groep 2 komt het ENP de leerlingen logopedisch screenen ➤ Er worden nauwe contacten onderhouden met Marant (dyslexie behandelaar). ➤ Verder implementatie van het computerprogramma textaid en inzet computerprogramma BOUW.
	Leerling kenmerken	Leerkracht gedrag	Aandachtspunten op schoolniveau	Conditie waaraan voldaan moet worden
2	<p>Kinderen met een geringe begaafdheid, die zich in een eigen tempo (een deel van) de leerstof van de basisschool eigen maken. Ze hebben grote moeite met abstracte begrippen en behoeven wereld oriënterend onderwijs dat praktisch en toegespitst op hun leefwereld aangeboden wordt.</p>	<p>Pedagogisch: Op BS De Wegwijzer zorgt iedere leerkracht voor alle kinderen. Via observaties, gesprekken met leerlingen, invullen van een sociogram KIJK en de methode “de Vreedzame school” wordt het welbevinden goed gevolgd en waar nodig verwerkt in een (sociaal emotioneel) groepsplan of arrangement.</p> <p>Didactisch: Afhankelijk van de te verwachten uitstroom naar het V.O. wordt een groeidocument opgesteld, waarin kinderen een eigen leerlijn op 1 of meerdere vakken volgen</p> <p>Organisatorisch: Aan de hand van het opgestelde groeidocument wordt gehandeld in de groep. De ouders worden betrokken bij de evaluatie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ BS de Wegwijzer maakt gebruik van het LOVS, KIJK en KIJK voor groep 1-2. Daarnaast werken we met het kwaliteitssysteem WMK. ➤ Aanleiding voor een groeidocument kan zijn een capaciteiten onderzoek, frustratie niveau is bereikt of structurele V scores op een of meerdere vakgebieden. ➤ Duidelijke afspraken m.b.t de minimum doelen worden na elke evaluatie opnieuw bepaald. ➤ D.m.v. het 6 fasen model organiseert BS de Wegwijzer haar onderwijs zodanig dat dit de afstemming op de ontwikkelingskenmerken en behoeften van deze lln. van deze leerlingen bevordert. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wanneer een groeidocument overwogen wordt. Zal indien nog niet afgenomen- een capaciteiten onderzoek plaatsvinden door een externe instantie. ➤ De Wegwijzer heeft competente IB-ers en groepsleerkrachten . ➤ De leerlingen met een groeidocument worden structureel opgenomen in de C.L.B. zorgniveau 4 bespreking.

		<p>en samen wordt bekeken of de gestelde tussendoelen gerealiseerd zijn. Zo nodig wordt het groeidocument bijgesteld. De leerkracht en IB stellen het groeidocument samen op en worden hierin begeleid door het ENP van Prodas AB of in het CLB.</p> <p>We werken op een aantal vakken zoveel mogelijk groepsoverstijgend. Kinderen sluiten dan waar nodig bij het eigen functioneringsniveau aan.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Groepsdoorbrekend werken mag nog verder uitgebouwd worden. ➤ Methode meer loslaten en streven naar minimum doelen afh. Van het uitstroomniveau mag nog verder geperfectioneerd worden. ➤ een trajectvoorstel wordt aan gevraagd bij het ENP t.b.v. de begeleiding van lkr. en of kind. ➤ Kinderen meer aanspreken op hun talenten (b.v. techniek) 	
	Leerling kenmerken	Leerkracht gedrag	Aandachtspunten op schoolniveau	Conditie waaraan voldaan moet worden
3	<p>Jonge kinderen (4-7 jarigen) met een ontwikkelingsachterstand. Zij ontwikkelen zichzelf onvoldoende aan het reguliere onderwijsaanbod van de basisschool.</p>	<p>Pedagogisch: Op BS De Wegwijzer zorgt iedere leerkracht voor alle kinderen. Via observaties, gesprekken met leerlingen, invullen van een sociogram KIJK en de methode “de Vreedzame school” wordt het welbevinden goed gevolgd en waar nodig verwerkt in een (sociaal emotioneel) groepsplan of arrangement.</p> <p>Didactisch: In groep 2 worden de volgende toetsen afgenomen -2x per jaar LVS taal en rekenen. -LVS toets lichaamsdelen en kleuren - er wordt gewerkt met de methode schatkist? -via KIJK groep 1-2 worden de leerlingen op sociaal emotioneel gebied goed a.d.h.v. de verschillende lijnen. -er wordt gesignaleerd a.d.h.v. het klankenkastje -toetsen uit dyslexieprotocol worden afgenomen halverwege</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ BS de Wegwijzer maakt gebruik van LVS (groep 2). ➤ Op BS de Wegwijzer zijn we in het schooljaar 2018-2019 gestart met de implementatie van BOUW halverwege groep 2.”. ➤ Logopedische screening in groep2, door een logopedist start in het schooljaar 2018-2019 ➤ een trajectvoorstel wordt aan gevraagd bij het ENP t.b.v. de begeleiding van lkr. en of kind 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ De competenties van leerkrachten worden nauwlettend gevolgd in groepsbezoeken, opbrengstgesprekken en in leerling besprekingen. ➤ Indien mogelijk worden er extra handen in de klas ingezet d.m.v. stagiaires

		<p>groep 2 en zo nodig wordt voor de risico lezers wordt de methode “Bouw” of de voorschotbenadering ingezet. -logopedische screening november groep 2</p> <p>Organisatorisch: De leerlingen worden besproken in de CLB. De externe begeleider stelt samen met de leerkracht. en IB er het plan van aanpak op en verwerkt dit in het groepsplan. Eventuele ambulante begeleiding ondersteunt de leerkracht. in het organiseren van de onderwijsbehoeften aan de type 3 kinderen.</p>		
	Leerling kenmerken	Leerkracht gedrag	Aandachtspunten op schoolniveau	Conditie waaraan voldaan moet worden
4	<p>Faalangstige kinderen, kinderen die de moed verloren hebben en kinderen met motivatieproblemen. Zij moeten met behulp van een zeer goed afgewogen leerstofaanbod succeservaringen opdoen in een pedagogisch stimulerende omgeving.</p>	<p>Pedagogisch: Op BS De Wegwijzer zorgt iedere leerkracht voor alle kinderen. Via observaties, gesprekken met leerlingen, invullen van een sociogram KIJK en de methode “de Vreedzame school” wordt het welbevinden goed gevolgd en waar nodig verwerkt in een (sociaal emotioneel) groepsplan.</p> <p>Didactisch: De signalen vanuit KIJK, De vreedzame school en Sociem worden door de groepsleerkracht, IB er en eventueel de jeugd en gezins coach bekeken. En na een bespreking opgenomen in het (sociaal pedagogisch) groepsplan of arrangement , intern zorgteam of ZAT. Op deze manier wordt er planmatig gewerkt aan de onderwijsbehoeften van de leerlingen.</p> <p>Organisatorisch: Na de afname van KIJK wordt deze met de groepsleerkracht, IB er en eventueel met de</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ IB er bepaalt samen met de lkr. of een kind moet worden ingebracht in het ZAT. ➤ We beschikken over en vertrouwens - persoon. ➤ Een trajectvoorstel wordt aan gevraagd bij het ENP t.b.v. de begeleiding van lkr en of kind. (cluster zuid gezamenlijke aanvraag ➤ Inzet jeugd en gezinscoach bij faalangstreductie of rots en water training. ➤ Bovenschoolse Prodas (kinderen in groep 5 en 6 klas t.b.v. motivatie zelfvertrouwen en zelfbeeld training Topklas. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ De leerkrachten op BS de Wegwijzer worden ondersteund door de IB er tijdens de CLB groeps- en leerling- Besprekingen en opbrengstgesprekken. ➤ Indien nodig worden leerlingen door verwezen na externe instanties. ➤ Op afroep een ZAT overleg (minimaal 2x per jaar) ➤ 4x per jaar een CLB bespreking (zorgniveau 4). ➤ 4x per jaar een CLB bespreking (zorgniveau 3). ➤ 2x per jaar een groepsbespreking n.a.v. KIJK en het opstellen van een sociaal emotioneel groepsplan.

		jeugd en gezinscoach besproken en verwerkt in een (sociaal emotioneel) groepsplan. Op deze manier wordt er planmatig gewerkt aan de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Indien nodig kan de IB er de leerlingen ook inbrengen in het ZAT overleg		
	Leerling kenmerken	Leerkracht gedrag	Aandachtspunten op schoolniveau	Conditie waaraan voldaan moet worden
5	Kinderen die heel prikkelgevoelig zijn. Zij kunnen alleen een goede werkhouding ontwikkelen in een duidelijk gestructureerde en rustige omgeving.	<p>Pedagogisch: Op BS De Wegwijzer zorgt iedere leerkracht voor alle kinderen. Via observaties, gesprekken met leerlingen, invullen van een sociogram KIIJK en de methode “de Vreedzame school” wordt het welbevinden goed gevolgd en waar nodig verwerkt in een (sociaal emotioneel) groepsplan of arrangement. Op BS de Wegwijzer spelen we klassendojo van groep 1 t/m 8 om de goede werkhouding/gewenst gedrag te bevorderen en stimuleren.</p> <p>Didactisch: De leerkrachten houden rekening met de behoeften van deze kinderen en stemmen hun instructie daarop af.</p> <p>Organisatorisch: De leerkracht zorgt voor een rustige werkplek d.m.v. een kantoortje, koptelefoon, afkoelplek, overzichtelijke planning, time timer etc.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ (Sociaal pedagogische) groepsplannen en didactische groepsoverzichten worden aangepast zowel didactisch als pedagogisch. ➤ BS de Wegwijzer houdt volgens een vastgestelde procedure (zie teamkalender) besprekingen waarin wordt beoordeeld of leerlingen in aanmerking komen voor inbreng in het CLB zorgniveau 3 of 4. Of ZAT ➤ een trajectvoorstel wordt aan gevraagd bij het ENP t.b.v. de begeleiding van lkr en of kind. ➤ Samenwerking met externe bureaus als b.v. een ergo therapeute, autisme centrum etc. ➤ Voorbereiding van kinderen op veranderingen in het dagelijks ritme 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ De competenties van leerkrachten worden nauwlettend gevolgd in groepsbezoeken en in leerling besprekingen. Met klassendojo m.b.v. complimenten een goede werkhouding/ sfeer creëren in de groep. ➤ Creëren van rustige werkplekken, afkoelplekken geven van koptelefoons. ➤ Afspraken met ouders worden vastgelegd in de digitale logboeken.

	Leerling kenmerken	Leerkracht gedrag	Aandachtspunten op schoolniveau	Conditie waaraan voldaan moet worden
6	<p>Kinderen in een sociaal isolement, die moeten leren hoe zij relaties opbouwen. (oppositieel gedrag, sociaal angstig, depressief, zondebokpositie).</p>	<p>Pedagogisch: Op BS De Wegwijzer zorgt iedere leerkracht voor alle kinderen. Via observaties, gesprekken met leerlingen, invullen van een sociogram KIIJK en de methode “de Vreedzame School” wordt het welbevinden goed gevolgd en waar nodig verwerkt in een (sociaal emotioneel) groepsplan of arrangement.</p> <p>Didactisch: In de lessen van de methode “De vreedzame school” leren de kinderen hoe ze</p> <ul style="list-style-type: none"> • op een positieve en zorgzame manier met elkaar om te gaan • op een democratische manier met elkaar beslissingen te nemen • constructief conflicten op te lossen • verantwoordelijkheid te nemen voor elkaar en voor de gemeenschap • open te staan voor verschillen tussen mensen. <p>Het programma wil niet alleen kinderen bovenstaande sociale competenties leren, maar vooral ook een positief sociaal en moreel klimaat in de school creëren, waar een opvoedende en gedragsregulerende werking van uitgaat.</p> <p>Organisatorisch: 1x per week een les van DVS en op donderdag of vrijdag een herhalingsmoment van dezelfde les. Momenten die zich voordoen buiten de lessen om wordt teruggepakt op de lessen uit de methode D.V.S. In iedere klas is een hoek in voor de methode D.V.S. ingericht. Leerkrachten, IB en directie zorgen voor regelmatige</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Op BS de Wegwijzer zijn we in het schooljaar 2014-2015 gestart met een 2 jarig implementatie traject voor de methode “De Vreedzame School” met behulp van een externe begeleider van “Onderwijs Maak Je Samen”. ➤ In elke groep worden samen met de groep en m.b.v. de methode groepsafspraken opgesteld. ➤ Schoolbreed afspraken m.b.t. consequenties over het overtreden van een schoolregel. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ De competenties van leerkrachten worden nauwlettend gevolgd in groepsbezoeken en in vergadering van de stuurgroep DVS. ➤ Indien nodig worden leerlingen ingebracht in het zorgteam of ZAT of doorverwezen naar externe instanties voor extra ondersteuning. ➤ 5 x per jaar vergadering van de stuurgroep DVS en 4x per jaar komt DVS terug in de teamvergadering.

		terugkoppeling naar ouders. Samenwerking met de omgeving: Leerkrachten, IB en directie zorgen voor regelmatige terugkoppeling (nieuwsbrief, kletskaarten en promo activiteiten en open communicatie naar ouders.		
	Leerling kenmerken	Leerkracht gedrag	Aandachtspunten op schoolniveau	Conditie waaraan voldaan moet worden
7	Kinderen met een pedagogisch labiele of incompetente thuissituatie, in combinatie met één of meer van bovenstaande vraagstellingstypen.	Pedagogisch: Op BS De Wegwijzer zorgt iedere leerkracht voor alle kinderen. Via observaties, gesprekken met leerlingen, invullen van een sociogram KIJK en de methode “de Vreedzame school” wordt het welbevinden goed gevolgd en waar nodig verwerkt in een (sociaal emotioneel) groepsplan of arrangement. Didactisch: De leerkrachten houden rekening met de behoeften van deze kinderen en stemmen hun instructie en sociaal emotioneel groepsplan of arrangement daarop af. Samenwerking met de omgeving : De leerkracht heeft hierover contact met de ouders, IB er en eventueel jeugd en gezinscoach . Er vinden gesprekken plaats, zowel op het verzoek van ouders als van school. Ook wordt indien nodig de lln. Ingebracht in het zorgteam of ZAT of	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Op BS de Wegwijzer vindt een intake plaats met ouders en directeur. Verder krijgen we informatie vanuit de peuterspeelzaal of het KDV d.m.v. een (warme)overdracht. ➤ Op BS de Wegwijzer worden nauwkeurig verslagen gemaakt van gebeurtenissen en afspraken met de ouders. Deze worden weggezet in de digitale logboeken van de lln. ➤ Samenwerking met Jeugdzorg en jeugd en gezinscoach/gemeente 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wanneer lln. Worden ingebracht in het ZAT, komt er inzicht in de dossiers van andere partijen en de thuissituatie. Ouders worden altijd op de hoogte gebracht wanneer hun kind besproken wordt in het ZAT.

		wordt er gesproken met externe instanties.		
	Leerling kenmerken	Leerkracht gedrag	Aandachtspunten op schoolniveau	Conditie waaraan voldaan moet worden
8	Kinderen die meer- of hoogbegaafd zijn.	<p>Pedagogisch: Op BS De Wegwijzer zorgt iedere leerkracht voor alle kinderen. Via observaties, gesprekken met leerlingen, invullen van een sociogram KIIJK en de methode “de Vreedzame school” wordt het welbevinden goed gevolgd en waar nodig verwerkt in een (sociaal emotioneel) groepsplan.</p> <p>Didactisch: De leerkrachten houden rekening met de onderwijsbehoeften van deze kinderen en stemmen hun instructie en (sociaal emotioneel) groepsplan/arrangement daarop af.</p> <p>Samenwerking met de omgeving De leerkracht heeft hierover contact met de ouders en IB. Voor deze leerlingen wordt het D.H.H. ingevuld. Er vinden gesprekken plaats n.a.v. uitkomsten van het D.H.H. met ouders. Leerlingen kunnen na invulling van het D.H.H. en overleg met ouders aangemeld worden voor de bovenschoolse plusklassen van PRODAS.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Om mogelijke meerhoogbegaafdheid vroegtijdig te signaleren gebruiken we het D.H.H. in de groep 1 en 3 wordt na 6 weken de QuickScan afgenomen en in groep 5 in de 2^e helft van het schooljaar. ➤ We werken op BS de Wegwijzer op het vakgebied rekenen met het beleidsplan meer en hoogbegaafdheid rekenen. ➤ In de groepsarrangementen werken we structureel bij elk vakgebied met een verrijkingsgroep. Bij deze groep wordt gecompact op de instructie en reguliere aanbod en dit wordt aangevuld met verrijkingstaken. Dit gebeurt met richtlijnen vanuit het D.H.H. (compacten 1^e of 2^e leerlijn) ➤ Sinds het schooljaar 2017-2018 werken we op de Wegwijzer met een interne plusklas voor de groepen 5 t/m 8. In 2018-2-019 wordt hiervoor een interne screeningslijst ontwikkeld ➤ 2 leerkrachten zijn bezig met de post HBO opleiding Talent begeleider. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ De leerkrachten worden ondersteund tijdens leerlingbespreking door de IB er, onderwijs begeleider van het ECN. intervisie door Plusklas leerkracht. ➤ Leerkrachten zijn vaardig in het gebruik van het D.H.H. de IB er ondersteunt de leerkracht. bij de diagnostische fase in het D.H.H.

5. Zorgstructuur op de Wegwijzer “Niveaus van zorg”.

Algemeen:

Wij gaan uit van de dagelijkse zorg voor alle kinderen in de klas door de leerkracht. Hoewel dit vanzelfsprekend lijkt is op dit terrein altijd “winst” te boeken. Door als team en als individuele groepsleerkracht met regelmaat de dagelijkse praktijk kritisch te beschouwen, kunnen zo nodig aanpassingen worden aangebracht.

Deze algemene zorg richt zich niet alleen op het didactische en cognitieve vlak, maar ook op het sociaal emotionele terrein. Dat kinderen zich op school thuis voelen, is een basisvoorwaarde.

Vormen van zorg aan de leerling zien wij in 5 niveaus binnen ons onderwijs terug. In dit stroomschema kun e ook terugvinden wanneer een leerling doorstroomt naar een volgend zorgniveau of juist terugstroomt naar een vorig zorgniveau:

Niveau 1: zorg op groepsniveau

Zorgniveau 1 heeft betrekking op de meeste leerlingen; zij vormen de basisgroep in de groepsarrangementen. Ouders worden geïnformeerd tijdens de rapportgesprekken. Hoe beter deze zorg, hoe minder kinderen er in zwaardere zorgniveaus komen. De verantwoordelijkheid van de leerkracht is het zorgen voor een goede instructie en aanbieden van leerstof, binnen de reguliere methodes. De leerkracht stemt het onderwijs af op de onderwijsbehoeften van de leerlingen en realiseert een passend aanbod voor alle kinderen. Dit ligt vast in het groepsarrangement.

De algemene zorg heeft een preventieve functie.

Verantwoordelijkheden/competenties van de leerkracht:

- De leerkracht heeft inzicht in de na te streven minimumdoelen.
- De leerkracht past het continuüm van zorg toe (signaleren, analyseren, handelen, evalueren).
- De leerkracht past structureel observatie-signaleringsmomenten in met de methodegebonden toetsen, observaties en de toetskalender van het leerling onderwijs volgsysteem.
- De leerkracht zorgt voor een optimale taakgerichte leertijd en voor optimale gedifferentieerde instructie
- De leerkracht gaat uit van verschillen op sociaal-emotioneel en cognitief gebied.
- De leerkracht houdt eigen deskundigheid en vaardigheden op peil door middel van scholing, lezen van (vak)literatuur, collegiale consultatie.
- De leerkracht beslist op basis van observatie en signalering of een leerling al dan niet doorgaat naar niveau 2, dan wel niveau 3, niveau 4 (deze laatste altijd in overleg met de interne begeleider).
- Uitvoeren van een groepsarrangement.

Verantwoordelijkheden/competenties interne begeleider:

- De interne begeleider draagt zorg voor een toegankelijke orthotheek:
 1. achtergrondinformatie.
 2. de juiste middelen voor gebruik in de klas.
 3. recente vakliteratuur.
- De interne begeleider draagt zorg voor de juiste signalering- en observatie instrumenten op de eigen school.
- De interne begeleider houdt overzicht op het evaluatiemoment en de daarbij behorende resultaten.
- De interne begeleider begeleidt desgewenst de leerkracht bij de beslissing over de overstap naar een ander zorgniveau.
- De interne begeleider organiseert 3 opbrengstgesprekken per jaar waarin de worden vastgelegd en geëvalueerd.

Verantwoordelijkheden/competenties directie:

- Creëert randvoorwaarden voor professionaliseren van de leerkrachten door onder andere goed omschreven taakbeleid, middelen voor nascholing / bijscholing, collegiale consultatie.

Dossiervorming:

- De leerkracht is verantwoordelijk voor dossiervorming.
- Acties en resultaten worden genoteerd in opbrengstgesprekformulier of groepsarrangement . Het groepsoverzicht/opbrengstgesprekformulier voor lezen, rekenen, begrijpend lezen en spelling wordt opgesteld.

Contacten:

- De leerkracht onderhoudt het contact met de ouders.
- De leerkracht informeert de ouders over gedane acties en de daarbij behorende resultaten.
- Waar nodig informeert de leerkracht ouders over de maatregelen binnen het continuüm van zorg.

Overleg:

- De leerkracht en de interne begeleider spreken alle leerlingen door in de geplande opbrengstgesprek bespreking

Een leerling gaat naar niveau 2 als de algemene zorg die op niveau 1 geboden wordt voor deze leerling, op een of meerdere specifieke gebieden, ontoereikend is

Niveau 1+: verrijking voor de plusgroep

De leerkracht realiseert voor sterke leerlingen een uitdagende leeromgeving en zorgt zelf voor uitdagende activiteiten (Topklassers, Kien, verrijkingssuggesties vanuit de methode etc.)

De leerlingen die behoren tot niveau 1+ vormen in de groepsplannen de verrijkingsgroep, CITO LVS A of 1 score en hebben de persoonlijkheidseigenschappen dat ze zelfstandig en taakgericht zijn (screeningslijst en beleid is in 2018-2019 in ontwikkeling). Het doel voor deze leerlingen is dat ze blijven groeien in hun ontwikkeling d.m.v. ze uit te dagen en te blijven motiveren. Ook stellen we als doel dat we deze kinderen leren hoe ze moeten leren.

Op BS de Wegwijzer proberen we de meer en hoogbegaafde leerlingen vroegtijdig te signaleren door de QuickScan vanuit het D.H.H. in groep 1,3 en 5 in te zetten. n.a.v. KIJK besprekingen, oudergesprekken of groepsbesprekingen kunnen incidenteel ook leerlingen in het D.H.H. worden ingevoerd. Dit gebeurt dan samen met de ouders en groepsleerkracht en IB er.

Sinds het schooljaar 2017-2018 werken we op school met een interne plusklas op de donderdagmiddag (groep 5 t/m 8) op onze school.

Er bestaat de mogelijkheid deze leerlingen aan te melden voor de bovenschoolse Plusklas van PRODAS.

Niveau 2: extra zorg op groepsniveau

De leerkracht geeft in de groep extra hulp en instructie aan kleinere groepjes of individuele leerlingen die dat nodig hebben. Deze kinderen zijn als subgroep opgenomen in de groepsarrangementen (verlengde instructie groep of verrijkingsgroep). Er wordt gedifferentieerd gewerkt met remediërend materiaal, of er kan extra begeleiding zijn m.b.t. de sociaal-emotionele ontwikkeling. Deze leerlingen zijn de "zogenaamde". *aandachtsleerlingen*: zij worden met extra aandacht en zorg gevolgd. Ouders worden op de hoogte gesteld. Aandachtsleerlingen kunnen zowel de kinderen zijn die in het instructie groepje zitten als de leerlingen die meer-hoogbegaafd zijn.

De leerkracht besteedt extra zorg aan één of meerdere leerlingen die, op grond van observatie-signaleringsgegevens, de leerstof nog niet in voldoende mate beheersen of beduidend hoger scoren, of die gedragsmatig opvallen.

Verantwoordelijkheden/competenties van de leerkracht:

- De leerkracht past het continuüm van zorg toe (signaleren, analyseren, handelen, evalueren).
- De leerkracht analyseert en interpreteert toets – en observatiegegevens.
- De leerkracht maakt een groepsplan dat gericht is op aanpassingen op het gebied van:

- leerstrategieën
- instructie
- tempo
- inhoud
- sociaal-emotioneel
- De leerkracht is zelf verantwoordelijk voor het vinden van de juiste middelen en materialen om invulling te geven aan de verlangde instructie
- De leerkracht draagt er zorg voor dat leerlingen maximaal twee handelingsperioden op dit niveau doorlopen.
- De leerkracht beslist naar aanleiding van de evaluatie of een leerling terug gaat naar niveau 1, doorgaat naar niveau 3 of 4 of dat er structurele aanpassingen volgen (dit in samenspraak met de IB'er).

Verantwoordelijkheden/competenties interne begeleider:

- De interne begeleider draagt zorg voor een toegankelijke orthotheek om op de juiste wijze invulling te kunnen geven aan een handelingsplan:
 1. achtergrondinformatie.
 2. specifieke middelen.
 3. recente vakliteratuur.
- De interne begeleider draagt zorg voor de juiste signalerings- en analyse instrumenten in de orthotheek.
- De interne begeleider zorgt dat procedures worden beschreven en worden overgedragen naar de leerkracht.
- De interne begeleider houdt overzicht op het evaluatie moment en de daarbij behorende resultaten.
- De interne begeleider begeleidt de leerkracht bij de beslissing over overstap naar een ander zorgniveau.

Verantwoordelijkheden/competenties directie:

- De directie creëert randvoorwaarden voor professionaliseren van de leerkracht en de interne begeleider (goed omschreven taakbeleid, middelen voor nascholing / bijscholing en collegiale consultatie).

Dossiervorming:

- De leerkracht is verantwoordelijk voor dossiervorming.
- Acties worden door de leerkracht beschreven in het opbrengstgesprekformulier onder het kopje "interventies".
- De vorderingen worden per individuele leerlingen genoteerd binnen het groepsoverzicht/opbrengstgesprek formulier.
- De leerkracht houdt de interne begeleider op de hoogte tijdens de opbrengstgesprekken

Contacten:

- De leerkracht informeert de ouders over het zorgniveau 2 aanbod aan hun kind.
- De leerkracht informeert de ouders over gedane acties en de daarbij behorende resultaten (tijdens de rapportbesprekingen).
- De leerkracht informeert de interne begeleider en de ouders over de uitkomst van de evaluatie.
- De interne begeleider informeert, indien nodig, de directeur .

Overleg:

- Tijdens de opbrengstgesprekken tussen de leerkracht en de interne begeleider worden leerlingen van speciale aandacht nodig hebben of met structurele aanpassingen besproken. Op basis van dit overleg wordt afgesproken in welk niveau van zorg de leerling wordt geplaatst.
- Na elke leerling bespreking of opbrengstgesprek wordt de directeur, indien nodig, geïnformeerd.

Een leerling gaat naar niveau 3 of 4 als de zorg die op niveau 2 geboden wordt aan deze leerling op een of meerdere specifieke gebieden, ontoereikend is. Indien de geboden hulp voldoende blijkt te zijn wordt bekeken in welk zorgniveau de leerling wordt geplaatst

Niveau 3: extra zorg op schoolniveau na intern onderzoek.

Het betreft kinderen die onvoldoende profiteren van de extra zorg die al in de groep door de groepsleerkracht gegeven wordt. Hulp wordt binnen en/of buiten de groep door een andere specialist (IB'er en of groepsleerkracht met een specifieke specialisatie) binnen de school geboden, in overleg en samenwerking met de groepsleerkracht. Er wordt gewerkt met aanvullend, methode-onafhankelijk materiaal. Het betreffende kind is nu een *zorgleerling* en wordt besproken tijdens de individuele leerlingbespreking zorgniveau 3-4 (5x per jaar). Ouders worden van de aanpak op de hoogte gesteld en kunnen ook betrokken worden bij de uitvoering van ervan.

Uitdieping aanbod zorgniveau 3 per vakgebied.

1. Rekenen;
 - diagnostische toetsen "Maatwerk", of "Zuidvallei." Utrechtse getallen begrip toets
Bouwstenen onderzoek
 - Pre teachen
 - Materialen "met sprongen vooruit" werken met concreter materiaal
 - RT door lkr of stagiaire.
 - Rekentuin intensievere selectie in aanbod en of werkbladen "Maatwerk" of "Zuidvallei"
2. Spelling;
 - Diagnostische toets en gesprek d.m.v. "PI dictee".
 - Diagnostische toets "Struiksmat" groep 3-4
 - Dyslexie screeningstest (D.S.T.)
 - "Bloon"
 - Voor (vermoedelijke) dyslecten aanbod vanuit de methode "Staal".
 - Werken aan de hand van de logopedische methodiek Taal in blokjes
3. Begrijpend lezen;
 - Diagnostische toets "Zuidvallei".
 - Remediërend materiaal "Zuidvallei" en Nieuwsbegrip XL aanbod andere tekstsoort en of woordenschat.
4. Technisch lezen;
 - Diagnostische toets "Struiksmat" groep 3-4
 - Dyslexie screeningstest (D.S.T.)
 - Connect lezen (groep 3-4)_
 - Ralfi lezen (groep 4 t/m 7)
 - Bouw lezen (groep 2,3,4)

De leerkracht bespreekt de leerling met de interne begeleider. Op basis van een analyse en een voorlopige diagnose van de systematisch verzamelde informatie stellen de leerkracht en de interne begeleider samen een groeidocument of een interventie in het opbrengstgesprekformulier op.

Verantwoordelijkheden/competenties van de leerkracht:

- De leerkracht maakt informeert de ouders hierover.
- De leerkracht past samen met de interne begeleider het continuüm van zorg toe.
- De leerkracht past het opbrengstgesprekformulier aan. De aanpassing kan gericht zijn op het gebied van:
 - leerstrategieën
 - instructie
 - tempo
 - inhoud
 - sociaal-emotioneel

- De leerkracht voert de interventie uit en evalueert.
- De leerkracht is zelf verantwoordelijk voor het vinden van de juiste middelen en materialen om invulling te kunnen geven aan het groeidocument of interventie in overleg of samenwerking met de interne begeleider.
- De leerkracht draagt er zorg voor dat de leerling maximaal 1 handelingsperiode per hulpvraag op dit niveau doorloopt .

Verantwoordelijkheden/competenties interne begeleider(s):

- De interne begeleider nodigt de leerkracht uit voor een gesprek waarin vervolgvactiteiten worden besproken. Mogelijke vervolgvactiteiten zijn:
 - groeidocument opstellen
 - afname Pedagogisch Didactisch Onderzoek door de interne begeleider of andere specialist.
 - observatie in de groep door de interne begeleider.
 - aanvraag van Consultatieve Leerling Begeleiding zorgniveau 3 met IB van de Bogerd gericht op een hulpvraag van de leerkracht.
- De interne begeleider beslist over de vervolgvactiteiten, daarbij blijft de leerkracht eindverantwoordelijk voor de uitvoering van het plan.
- De interne begeleider heeft een ondersteunende functie ten aanzien van het toepassen van het continuüm van zorg.
- De interne begeleider analyseert en interpreteert de toets- en observatiegegevens,
- De interne begeleider heeft voldoende inhoudelijke kennis van de diverse problematieken of wint hiervoor informatie in.
- De interne begeleider of zijn netwerk heeft kennis van de juiste aanpak over de besproken problematiek.
- De interne begeleider houdt in de gaten dat de evaluatie wordt uitgevoerd.
- Indien nodig is de interne begeleider aanwezig bij een oudergesprek. De afspraken worden doorgespeeld naar de interne begeleider.

Verantwoordelijkheden/competenties directie:

- De directie creëert randvoorwaarden voor de leerkracht en de interne begeleider (goed omschreven taakbeleid, middelen voor nascholing / bijscholing).

Dossiervorming:

- De interne begeleider is verantwoordelijk voor dossiervorming.
- De afspraken worden digitaal genoteerd en bewaard in het dossier.
- Acties en resultaten worden door de leerkracht beschreven in het opbrengstgesprekformulier onder het kopje interventies

Contacten:

- De leerkracht informeert de ouders over de interventies of evt. aanmelding CLB zorgniveau 3.
- De leerkracht en/ of de interne begeleider informeren de ouders over gedane acties en de daarbij behorende resultaten.
- Tijdens dit traject informeert de interne begeleider, indien nodig, de directeur.
- Interne begeleider stelt de AB er van het ECN (expertise centrum Prodax) op de hoogte van leerlingen die doorstromen naar zorgniveau 4 CLB via het aanmeldingsformulier.

Overleg:

- Tijdens de leerlingbesprekingen zorgniveau 3 en of de opbrengstgesprekken tussen de leerkracht en de interne begeleider worden leerlingen met structurele aanpassingen besproken. Op basis van dit overleg wordt afgesproken in welk niveau van zorg de leerling wordt geplaatst.
- Na elke leerlingen- en opbrengstgesprekken wordt de directeur, indien nodig, geïnformeerd.

Indien de geboden hulp ontoereikend is, beslist de interne begeleider, in overleg met de leerkracht, of de leerling naar niveau 4 gaat. Leerkracht en interne begeleider nemen een besluit ten aanzien van het vervolgniveau.

Indien de geboden hulp voldoende blijkt te zijn, wordt door de interne begeleider, in overleg met de leerkracht bekeken in welk zorgniveau de leerling wordt geplaatst.

Niveau 4: extra zorg op school waarbij een externe specialist is betrokken.

Indien de leerling onvoldoende profiteert van de begeleiding uit eerdere zorgniveaus, stroomt hij door naar zorgniveau 4 en wordt een onderzoek / consultatie opgestart.

Dit kan bijv. een ambulant begeleider, orthopedagoog, G.G.Z, Schoolmaatschappelijk werker (O&O'er) etc. zijn, die op school met het kind komt werken en/of de leerkracht hierbij adviseert en ondersteunt. Deze hulp wordt ingezet na zorgvuldig onderzoek door externe instanties, in overleg en met toestemming van de ouders. Deze planmatige hulp wordt vastgelegd in een groeidocument of in het opbrengstgesprekformulier (interventies) met afspraken over de doelen, looptijd, werkwijze en evaluatie, steeds in overleg met groepsleerkracht, ouders en begeleider. Ouders dienen te alle tijde betrokken te worden bij de uitvoering en evaluatie van het groeidocument. Ouders worden uitgenodigd voor een evaluatie gesprek en moeten het groeidocument ook ondertekenen.

De leerling wordt besproken in de C.L.B. (AB'er en ENP van Prodas en leerkracht) en zorgoverleg (IB'er en directie)

De leerlingen met een diagnose kunnen versneld in niveau 4 terechtkomen.

Verantwoordelijkheden / competenties van de leerkracht:

- De leerkracht is verantwoordelijk voor het aanmeldingsformulier voor het C.L.B.
- De leerkracht informeert de ouders en vraagt hen om toestemming bij voorkeur schriftelijk op het aanmeldingsformulier.
- De informatie moet helderheid verschaffen op het verloop binnen de niveaus van zorg van de betreffende zorgleerling.
- De leerkracht, AB'er en IB'er maken in CLB overleg een plan van aanpak, dat gericht is op aanpassingen op het gebied van:
 - leerstrategieën
 - niveau
 - instructie
 - tempo
 - inhoud
 - sociaal-emotioneel
- De leerkracht maakt naar aanleiding van onderzoek of consultatie, in overleg met het zorgteam, een aanpassing binnen het opbrengstgesprek formulier (interventies) voor de individuele leerling, kleine groepjes leerlingen of voor de gehele groep.
- Bij aanvraag van een onderzoek verzorgt de leerkracht de formele gang van zaken: Dat wil zeggen, de leerkracht informeert de ouders, maakt een afspraak met de onderzoeker en nodigt ouders en interne begeleider (IB'er) uit voor gesprek.

Verantwoordelijkheden / competenties interne begeleider:

- De interne begeleider nodigt de leerkracht uit voor een gesprek waarin vervolgvacatures worden besproken. Mogelijke vervolgvacatures zijn:
 - afname Pedagogisch Didactisch Onderzoek door ENP of externe instantie
 - observatie in de groep door AB'er ENP of externe instantie
 - onderzoek door een externe instantie
 - opstellen groeidocument of interventie
 - beslissing dubblure of versnelling
 - in beeld brengen van de onderwijsbehoeften volgens de TLV vanuit het samenwerkingsverband.
- De interne begeleider is verantwoordelijk voor het gehele proces van de leerling binnen dit niveau:
 - De interne begeleider zorgt voor agendering van de zorgleerlingen binnen het zorgoverleg en C.L.B.

- De interne begeleider zorgt voor het verspreiden van het aanmeldingsformulier en de daarbij behorende gegevens naar de deelnemers van het zorgoverleg of C.L.B..
- De interne begeleider is verantwoordelijk voor het vastleggen van de afspraken.
- De interne begeleider is verantwoordelijk voor het monitoren van de afspraken.
- De interne begeleider heeft inbreng vanuit de eigen professionaliteit.
- De interne begeleider zorgt voor verspreiding van de gespreksverslagen naar de deelnemers van het gesprek.
- De interne begeleider heeft voldoende inhoudelijke kennis van de diverse problematieken.
- De interne begeleider heeft kennis van de juiste aanpak over de besproken problematiek.
- De interne begeleider is tijdens het oudergesprek gespreksleider.

Verantwoordelijkheden / competenties directie:

- De directie creëert voorwaarden voor het functioneren van het zorgteam.
- De directie is verantwoordelijk voor budgettering van het zorgteam en de orthopedagoge.
- De directie zorgt voor overige externe hulp.

Verantwoordelijkheden / competenties AB er expertise centrum netwerk (ENP):

- De AB er doet onderzoek op verzoek en in overleg.
- De AB er verspreidt de onderzoeksverslagen en voert de adviesgesprekken.
- De AB er draagt zorg voor inbreng tijdens overleg vanuit eigen expertise.

Dossiervorming:

- De interne begeleider is verantwoordelijk voor de dossiervorming.
- De interne begeleider verwerkt de gesprekken.
- De gespreksverslagen worden bewaard in het leerling logboek op SharePoint(mogelijk met handtekening)
- Indien er sprake is van een groeidocument of opbrengstgesprekformulier, worden acties en resultaten door de leerkracht beschreven. Aanpassingen naar aanleiding van het onderzoek worden in het groeidocument of opbrengstgesprekformulier door de leerkracht beschreven.
- De interne begeleider beschrijft de eigen acties en de daarbij behorende resultaten in het leerling logboek
- De afspraken worden genoteerd in het leerling logboek

Contacten:

- De leerkracht, de interne begeleider, AB er en eventueel de orthopedagoge en / of directeur informeren de ouders over
 - het plan van aanpak, groeidocument of interventies en de daarbij behorende resultaten
 - uitslagen van het psychologisch onderzoek
- In de zorgoverleg bespreking worden vervolgactiviteiten besproken. Mogelijke vervolg activiteiten zijn:
 - plan van aanpak of groeidocument in de groep.
 - kijken welke financiële middelen we kunnen aanboren (denk aan arrangementen)
 - afname Pedagogisch Didactisch Onderzoek.
 - observatie in de groep door interne begeleider, AB er, directeur of orthopedagoge.
 - een psychologisch onderzoek.
 - einddoelen voor de leerling aanpassen en beschrijven.
 - opstellen van een groeidocument
 - verwijzing naar een andere vorm van onderwijs of externe instantie.
 - de interne begeleider informeert de directeur .

Overleg:

- Tijdens de leerling besprekingen zorgniveau 3-4 / opbrengstgesprekken (in mindere mate) tussen de leerkracht en de interne begeleider met structurele aanpassingen besproken (zorgniveau 3-4 II n.). Op basis van dit overleg wordt afgesproken in welk niveau van zorg de leerling wordt geplaatst.
- Na elke leerlingbespreking en de opbrengstgesprekken wordt de directeur, indien nodig, geïnformeerd in een zorgoverleg 6x per jaar).

Niveau 5: verwijzing SO of SBO

Wanneer alle voorgaande zorgniveaus zijn doorlopen en alle gezamenlijke inspanningen niet het gewenste resultaat hebben opgeleverd, kan geconcludeerd worden dat al het mogelijke is gedaan en De Wegwijzer niet de zorg kan bieden die het kind nodig heeft. Er treedt dan handelingsverlegenheid op en na zorgvuldig overleg met de ouders wordt besloten tot aanmelding bij het samenwerkingsverband Peelland Zuid door middel van een T.L.V. (toelaatbaarheidsverklaring) waarna mogelijk plaatsing op een SBO of SO school mogelijk in gang gezet wordt.

Bovenstaande omschrijving betekent niet dat een kind altijd alle niveaus doorloopt. Gelukkig is zorgniveau 5 voor onze school een uitzondering. Het streven is steeds om het kind terug te brengen naar een zo laag mogelijk zorgniveau.

6. Wet bescherming persoonsgegevens

• **Het onderwijskundig rapport**

Bij het verlaten van onze basisschool, dus ook bij het tussentijds verlaten, wordt van iedere leerling een onderwijskundig rapport gemaakt. Dit wordt ter inzage verstrekt aan de ouders. Het rapport geeft inzicht in de resultaten van de leerling, zijn houding, het eventuele schooladvies en de aandachtspunten. Ouders ondertekenen dit rapport en geven hiermee toestemming voor de overdracht van de gegevens aan de ontvangende school. Indien ouders het niet eens zijn met de inhoud van het onderwijskundig rapport kunnen zij in een bijlage hiervan hun op/aanmerkingen toevoegen. Daarnaast is er altijd een mondelinge overdracht. Aan de toekomstige school wordt gevraagd of er vragen zijn over het onderwijskundige rapport. Eventueel kunnen zaken worden toegelicht.

• **Informatieplicht scholen**

Basisscholen moeten ouders actief informeren over het gemaakte onderwijskundig rapport. Concreet betekent dit dat ouders op de hoogte gesteld moeten worden gesteld als wij het onderwijskundig rapport doorsturen naar een andere basisschool of naar een school voor voortgezet onderwijs (VO).

In een gesprek of in een brief moeten ouders zijn ingelicht over de gegevens die zijn verwerkt ten behoeve van het rapport. Voor leerlingen die naar het VO gaan is dit een onderdeel van het adviesgesprek dat in groep 8 plaatsvindt. Door schriftelijk vast te leggen dat de ouders zijn geïnformeerd, maken we voor onszelf en voor anderen controleerbaar dat de informatieplicht is nageleefd. Ouders moeten een afschrift van het onderwijskundig rapport krijgen wanneer hun kind (tussentijds) onze school verlaat. We informeren ouders over de aard van de gegevens die worden bijgehouden. Dit doen we in de schoolgids. We houden ons hierbij aan de gangbare regels over privacybescherming en de informatieplicht, conform de bepalingen die de Wet bescherming persoonsgegevens daarover stelt.

Ook als ouders gescheiden zijn en/of geen ouderlijk gezag meer hebben over het kind moeten we hen bepaalde informatie geven over hun kind. Als er sprake is van bijzondere omstandigheden hoeven we deze informatie niet te geven.

Indien ouders vanwege **ernstige** privéomstandigheden niet gezamenlijk bij een gesprek aanwezig kunnen zijn, hebben we een inspanningsverplichting om de informatie aan beide partijen te verstrekken.

- **Bewaartermijn gegevens**

Niet alles uit het leerling dossier moet even lang worden bewaard. Er gelden verschillende bewaartermijnen voor de diverse gegevensbronnen:

-De leerling administratie: Deze moet, nadat een leerling is uitgeschreven, vijf jaar worden bewaard. Maximaal acht weken na de termijn van vijf jaar moeten de leerling gegevens die worden gebruikt worden voor het berekenen van de bijdrage van OCW (de bekostiging) worden vernietigd. De adresgegevens van oud-leerlingen mogen onbepaald worden bewaard voor het onderhouden van contacten met de ex-leerlingen.

-Het onderwijskundig rapport: In het primair onderwijs moet het onderwijskundig rapport bij het (tussentijds) verlaten van de school, na toelating bij de vervolgschool, twee jaar worden bewaard.

-Adviezen: Adviezen en beslissingen die uitgebracht zijn door de S.W.V, (Samen Werkings-Verband) of in een T.L.V. (toelaatbaarheidsverklaring) worden door de school waar de leerling op zat toen het advies is uitgebracht, drie jaar bewaard, tellend vanaf het moment dat de leerling deze school heeft verlaten. Heeft zich de situatie voorgedaan dat de leerling na de uitspraak geplaatst is op een andere school, dan worden de gegevens op die nieuwe school nog drie jaar bewaard nadat de leerling deze school heeft verlaten.

- **Rechten van ouders**

Ouders hebben de volgende rechten:

-Inzagerecht: Ouders zijn de wettelijke vertegenwoordigers van hun kind. Daarom hebben zij er recht op om de gegevens uit het leerling dossier in te zien. Hiervoor kunnen zij een afspraak maken met ons. In verband met de privacy van andere leerlingen blijft er altijd iemand van de school aanwezig tijdens het inzien van de gegevens.

In veel gevallen maken leerkrachten en interne begeleider werkaantekeningen. Zolang deze niet zijn opgenomen in het leerling dossier hebben ouders in deze aantekeningen geen inzage.

-Kopierecht: Ouders hebben recht op een kopie van de leerling gegevens. In principe vragen we hiervoor geen vergoeding.

-Recht op correctie van onjuiste informatie: Ouders hebben het recht om feitelijk onjuiste, onvolledige of niet ter zake doende informatie te laten verbeteren of te verwijderen. Dit betekent uiteraard niet dat zij een deskundig oordeel waar ze het niet mee eens zijn kunnen laten veranderen. Het toevoegen van de visie van de ouder(s) is een aanvaardbare oplossing indien bijvoorbeeld meningsverschillen bestaan over de inhoud.

- **Toegang tot leerling dossier**

De leerling gegevens in het primair onderwijs zijn toegankelijk voor de ouders/verzorgers van de leerling, de schoolleiding en het onderwijspersoneel dat bij de leerling betrokken is.

Soms is de school verplicht gegevens aan derden te geven. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de overgang naar een andere school, bijvoorbeeld het voortgezet onderwijs of het speciaal (basis)onderwijs. In alle andere gevallen moeten de ouders eerst toestemming geven voordat derden de gegevens van hun kind mogen inzien.

7. Planmatig handelen

Op BS de Wegwijzer werken we volgens het 6 fasen model. Dit doen we in alle jaargroepen. Aan de hand van de onderwijsbehoefte van iedere ln. (vanuit KJK, klassenobservaties en LVS worden leerlingen in een niveau groep geplaatst (verlegde instructie, basis of verrijking). Het werken met de groepsarrangementen doorloopt elke keer een cyclus.

De cyclus: signaleren---→ analyseren---→ handelen-----→en evalueren.

Signalering:

Signaleren gebeurt door middel van observeren en of toetsen. Zowel methode afhankelijke toetsen als methode onafhankelijke toetsen worden hiervoor gebruikt.

De methode afhankelijke toetsen worden afgenomen binnen de jaarplanning van de methode als de methode dit aangeeft. De resultaten worden opgeslagen in de groepsmap of op de data schijf in een Excel bestand.

De methode onafhankelijke toetsen (CITO) staan gepland in de toetskalender.

De groepsleerkracht bereidt de methode onafhankelijke toetsen voor, neemt ze af en kijkt ze na. De CITO toetsen worden voorzien van een afname datum en door de leerkracht verwerkt in Esis. De IV en V scores worden bewaard.

Wanneer de AVI toetsen moeten worden afgenomen gebeurt dit door de IB er of door een leerkracht. Dit hoeft niet perse de groepsleerkracht zelf te zijn.

In de groepen 1 en 2 wordt gewerkt met het leerlingvolgsysteem KIJK groep 1-2. Leerkrachten kunnen a.d.h.v. digitaal ingevulde lijsten signaleren welke kennis en vaardigheden nog niet beheerst worden. Verder wordt in groep 2 de toetsen reken en taal voor kleuters, de toetsen kleuren en lichaamsdelen van CITO afgenomen en de toetsen vanuit het dyslexie protocol groep 1-2.

Analyseren:

De toets gegevens van de methode afhankelijke toetsen worden door de leerkracht geanalyseerd. De resultaten van de methode gebonden toetsen worden ingevuld op een analyse formulier van de bijbehorende methode.

De methode onafhankelijke toetsen van CITO worden via invoer in Esis ingevoerd. De leerkracht heeft de mogelijkheid om vanuit Esis ook een analyse te maken van de desbetreffende toets. De IV en V scores worden sowieso geanalyseerd door de groepsleerkracht. De conclusie van de analyse wordt mee genomen in het nieuwe interventies in het opbrengstgesprekformulier.

Handelen:

Na de afname van de LVS toetsen volgt een opbrengst gesprek met de IB er. Hierin wordt bekeken welke normen (zie bijlage 1 normen vaardigheidsscores BS De Wegwijzer) gehaald zijn en welke niet. In deze gesprekken wordt niet alleen de groep als geheel bekeken en besproken maar ook individuele lln. De gesprekken staan gepland in het jaarlijks vast te stellen teamkalender. Indien na het opbrengst en analyse gesprek de problematiek van een individuele leerlingen nog niet duidelijk is , kan de interne begeleider verder diagnostisch onderzoek doen. (PI, Maatwerk, Bouwstenen onderzoek, DTLAS etc.).

Na de gesprekken wordt door de leerkracht; het didactisch groepsoverzicht en daarna het groepsplan aangepast voor de volgende periode. Op dit moment hebben we de volgende groepsarrangementen:

1. Rekenen
2. Spelling
3. Begrijpend lezen
4. Sociaal emotioneel

Alle niveaus van zorg zijn terug te vinden in de groepsarrangementen en groepsoverzichten.

Leerkrachten werken structureel aan de hand van groepsarrangementen en volgens het 6 fasen model. Na elke LVS afname worden de interventies op het opbrengstgesprekformulier geëvalueerd en aangepast.

Evalueren:

De interventies in het opbrengstgesprekformulier worden na elke CITO afname en gesprek met de IB er geëvalueerd en aangepast.. De leerkracht stelt dan de interventies en het eigen handelen bij waar nodig.

De groepsleerkracht evalueert de vordering en zorgt, eventueel in overleg met de IB er, voor vervolgstappen indien het gewenste effect niet is bereikt. Is verder onderzoek gewenst, dan worden externe instanties ingeschakeld.

De tijdsplanning voor de zorgcyclus is terug te vinden in de teamkalender.

8. Registratie/ communicatie/ organisatie

➤ **Groeps- en oudergespreksformulier.**

Op Wegwijzer wordt extra hulp op drie verschillende manieren geregistreerd:

- 1: binnen het groepsarrangement in de verlengde instructiegroep, basisgroep en verrijkingsgroep
- 2: binnen het groeidocument
- 3.: binnen het opbrengstgesprekformulier onder het kopje "interventies"

De groepsarrangementen (aanbod zorgniveau 1 en 2) en interventies (zorgniveau 3 of 4) liggen grotendeels vast in en kennen een vaste structuur/opzet. 2 keer per jaar worden tijdens een opbrengstgesprek de groepsarrangementen geëvalueerd en opnieuw ingevuld. De leestoetsen voor de risico lezers worden tussentijds geëvalueerd in november en april.

De oudergesprekformulieren vullen wij in na gesprekken met ouders over doublure, versnelling of een bijzondere aanpak. We spreken hierbij dan over kinderen van zorgniveau 4. De formulieren worden door ouders zowel als door school ondertekend of gemaïld en opgeborgen in het digitale leerlingendossier.

➤ **Mogelijkheden verkrijgen extra informatie op de eigen school**

Leerkracht samen met interne begeleider

- Dossier nogmaals goed doornemen.
- Foutenanalyse maken van toetsen
- Bij vermoeden van dyslexie/ dyscalculie (2020 nieuw): beleid raadplegen.
- In de orthotheek of internet of in netwerk zoeken of er informatie is m.b.t. het probleem.
- Observeren en/of bespreken wat het kind doet, hoe hij/zij iets verwerkt.
- Bespreken met ouders, zeker bij gedragsproblematiek. Wat werkt thuis?
- Afspraken vastleggen, uitvoeren en doorzetten, óók bij de volgende leerkracht. Duidelijk aangeven bij de groepswisseling.
- Opschalen in zorgniveau en aanmelden voor CLB zorgniveau 3 met IB 'ers van Bogerd en Wegwijzer of aanmelden in CLB zorgniveau 4 met AB er van het ECN

Anderen:

- Overleg met collega's; inbrengen in de leerlingbespreking (intervisie), zodat gebruik gemaakt kan worden van de expertise van de andere leerkrachten. Het doel hiervan is om met meerdere teamleden gericht te kijken naar en te praten over de ontwikkeling van de desbetreffende leerling, behaalde resultaten van de begeleiding tot dan toe in kaart te brengen en uit te spreken welke doelstelling we willen behalen voor het kind in kwestie. Op basis van de resultaten van deze bespreking bekijkt interne begeleider (en groepsleerkracht) of er nog aanknopingspunten zijn om de leerling in de school verder te begeleiden. Zie verder over leerlingbespreking 6.3

- Observatie door interne begeleider of externen. Denk bijvoorbeeld aan de observatielijsten i.v.m. werkhouding/concentratie.
- Coaching door collega, interne begeleider of directeur.
- Extra onderzoek door interne begeleider, zoals, PI-dictee, bouwstenen rekenen, extra testen etc.
- Aanmelden voor extra ondersteuning buiten de groep, buiten school, ENP.
- Extra hulp inroepen bij de uitvoering van het plan van aanpak zorgniveau 2-3-4 . Denk hierbij aan interne begeleider, ouders (eigen, maar ook andere ouders), stagiaire, directie.

➤ **Leerlingbespreking zorgniveau 3-4**

De data van de leerling besprekingen staan vermeld op de teamkalender. Ieder schooljaar worden 5 leerling besprekingen zorgniveau 3-4 ingepland voor alle groepen, 4 CLB 's zorgniveau 3 en 4 CLB zorgniveau 4

Wanneer komt een kind in aanmerking om besproken te worden?

- Altijd bij handelingsverlegenheid of bezorgdheid van de leerkracht
- Als hulp aan het kind geen resultaat oplevert (altijd in extra instructiegroep, zorgniveaus doorlopen maar geen resultaat, blijvend "vreemd" gedrag, kijk ook naar Groepsarrangementen en interventies van de jaren ervoor)
- Als ouders zich zorgen maken en vaak om een gesprek vragen met de leerkracht
- Als de leerkracht geen hoogte kan krijgen van het kind of niet tot het kind kan doordringen
- Als het kind plotseling ander gedrag (dit kan ook op leergebied zijn) vertoont

Natuurlijk blijft het mogelijk om een kind tussendoor te bespreken met de interne begeleider.

➤ **Communicatie leerkracht – ouder – kind**

Wanneer gaat de leerkracht met de ouder(s)/verzorger(s) in gesprek?

- Het eerste moment dat de school in gesprek gaat met de ouders vindt plaats nog voor het kind onderwijs heeft gehad bij ons op school. Als een kind bij ons op school is aangemeld, dan volgt de intake. De ouders hebben het formulier voor de intake ontvangen van de toekomstige leerkracht van hun kind.
- De directeur plant een gesprek met de ouder(s)/verzorger(s). Hierin wordt de voorschoolse periode besproken. Op deze manier krijgt de leerkracht op basis van de input van ouder(s)/verzorger(s) een beeld van het kind.
- Als het kind eenmaal op school zit, worden ouders na 2 weken uitgenodigd voor een startgesprek met de leerkracht. De leerkracht vraagt aan de ouder(s) / verzorger(s) wat hij/zij wil(len) inbrengen en wat ze verwachten en vice versa.
 - De 10-minuten-gesprekken worden ingepland nadat een rapport is uitgegaan in februari. De kinderen in de groepen 1 / 2 ontvangen 2x een rapport. De kinderen in de groepen 3 / 8 ontvangen 2x een rapport.
- Bij verandering van gedrag werkhouding en/of prestaties. (uitval op het leerlingvolgsysteem) maakt de leerkracht een afspraak met de ouder(s)/verzorger(s) voor een gesprek. De leerkracht bespreekt deze wijzigingen ook met het kind.
- Als de leerkracht een kind intensiever gaat begeleiden en volgens de verlengde instructie aanpak gaat werken, brengt hij of zij de ouder(s)/verzorger(s) hiervan op de hoogte en geeft hen de gelegenheid om hierover eventueel een afspraak te maken.

- Op initiatief van ouders. De leerkracht vraagt aan de ouders naar de aanleiding om in gesprek te willen gaan.

Hoe bereiden we een oudergesprek voor?

- Aan het begin van het gesprek stellen leerkracht en ouder(s)/verzorger(s) (en kind) beiden het doel van het gesprek vast.
- Het kan handig zijn een collega te benaderen die het kind in de groep heeft gehad.
- De leerkracht van groep 1 wint voorschoolse informatie in. Vooraf bekijkt de leerkracht het leerlingendossier van het kind of is hiervan op de hoogte.
- Als er een gesprek plaatsvindt, omdat de sociaal-emotionele of cognitieve ontwikkeling van het kind achterblijft heeft de leerkracht de CITO LVS , gegevens vanuit KIJK en observaties, paraat.
 - Alle gesprekken die we voeren met ouder(s)/verzorger(s) over de ontwikkeling van hun kind beschouwen we als formele gesprekken die we 'aan tafel' voeren.
- Tijdens de 10-minuten- gesprekken gaan we in principe niet in op eventuele groeidocumenten of andere intensieve aanpak. De tijd is hiervoor te kort. Hiervoor plannen we een andere afspraak.

Hoe borgen we afspraken met ouders?

- Afspraken bij doublure worden geregistreerd op het oudergespreksformulier en opgeborgen in het digitale leerlingendossier. Ouders ondertekenen dit formulier! Als ouders niet tekenen, geven ze geen toestemming over de voorgestelde afspraken. Dat betekent echter ook dat de leerkracht hun kind niet op een passende wijze kan begeleiden. Dit kan consequenties hebben voor de ontwikkeling van hun kind. Dit moet aan ouders verteld worden.
- Als ouders en school verschillende zienswijzen hebben t.a.v. de begeleiding van hun kind, leggen we dit vast in het oudergespreksformulier. Ouders verkrijgen dit document via de mail.
- Als school of ouders behoefte hebben aan een schriftelijke vastlegging van afspraken, kan ook hiervoor een oudergesprekformulier worden ingevuld en ondertekend.

9. Zorg voor sociaal-emotionele ontwikkeling

Een ander aspect van onze zorg is de sociaal-emotionele ontwikkeling van onze leerlingen. Wij vinden dat onze school een sociaal veilige omgeving moet zijn voor onze leerlingen, ouders en het team. Wij gebruiken de afspraken van ons gedragsprotocol en sinds het schooljaar 2014-2015 zijn we gestart met een 2 jarig implementatie traject van de schoolbrede methode "De Vreedzame School" (DVS). Dit is een methode om de sociaal-emotionele vaardigheden en democratische beginselen en principes bij en van onze leerlingen te versterken. De Vreedzame School wil kinderen opvoeden tot verantwoordelijke en actieve leden van de gemeenschap. Daartoe beschouwen we de klas en de school als oefenplaats. Kinderen leren dat zij deel uitmaken van de gemeenschap die de klas en school vormt en leren daar een bijdrage aan te leveren. Ze leren oog en oor te hebben voor anderen, zich verantwoordelijk te voelen voor het algemeen belang: initiatiefrijk, zorgzaam en betrokken.. Zie hiervoor het gedragsprotocol en de handleidingen van de diverse groepen van de methode DVS. Ook wordt in groepen 1 t/m 8 Taakspel gespeeld. Dit sluit naadloos aan bij onze positieve insteek; middels positieve bekrachtiging wordt taakgericht gedrag beloond. Tweemaal per jaar, in okt/november en april/mei, bekijken wij hoe onze leerlingen staan in hun emotionele ontwikkeling middels "KIJK 1-2" en "KIJK! op sociale competentie" voor groep 3 t/m 8. Een

keer per jaar in oktober wordt door de groep (kinderen individueel) digitaal een sociogram ingevuld (SOCIEEM). De leerkracht analyseert op groeps- en individueel niveau (zie formulier I,J,K), eventueel met hulp van de IB-er. De gegevens worden betrokken bij de tussenevaluatie en aanpassing van het (sociaal emotioneel)groepsplan. De IB-er leidt deze groeps- en leerling-besprekingen.

Mocht de sociaal-emotionele ontwikkeling niet naar wens verlopen, maken de leerkrachten en/of een AB-er een (sociaal emotioneel) handelingsplan om gewenste vaardigheden te oefenen. Dit kan b.v. met behulp van de methode "Kids Skills". Het kind kan, na kennisgeving bij ouders, ook in het ZAT team besproken worden. Indien nodig geven de leerkrachten de ouders het advies om hun kind een SOVA of een andere externe training te laten volgen, nader onderzoek te laten doen of in gesprek te gaan met O&O er (opvoed ondersteuner).

Zeer zelden komt het voor dat een leerling zich in de klas dusdanig onaangepast gedraagt dat de veiligheid van de leerlingen in zijn/haar groep in het geding komt. In dat geval nemen wij het recht om deze leerling uit de groep te plaatsen, waarna wij de ouders benaderen voor overleg. (zie gedragsprotocol) Ook kan een signaal worden afgegeven in het *Zorg voor Jeugd-systeem* en een melding bij CJG.

Helaas komt het op onze school ook wel eens voor dat leerlingen gepest worden. Wij doen ons uiterste best om dit probleem te voorkomen door te zoveel mogelijk preventief te werken met behulp van de methode "De Vreedzame School". Voor nadere informatie over het beleid omtrent pesten verwijzen wij u naar het Pestprotocol.

10. Evaluatie

Evaluatie van ons onderwijs is opgenomen in de diverse cycli:

Evaluatie op individueel niveau: *groepsplan, sociaal emotioneel groepsplan, individueel handelingsplan, groeidocument of begeleidingsplan.*

Evaluatie op groepsniveau: De groepsplannen worden 2 x per jaar geëvalueerd; vervolgens wordt een nieuw groepsplan gemaakt. Daarnaast vindt 2x per jaar een tussenevaluatie plaats met behulp van KJK en methode gebonden toetsen.

De leerkracht analyseert de methodetoetsen en stelt daarop haar groepsarrangement bij.

De groepsoverzichten van KJK worden door de leerkracht met de intern begeleider besproken; analyse vindt dan zijn weerslag in het groepsplan (pedagogische en soc. emotionele onderwijsbehoeften).

Twee keer per jaar wordt een leerling-rapport ingevuld. Dit beschrijft de ontwikkeling van de leerling op sociaal-emotioneel gebied en de prestaties op de methode- en de LVS-toetsen. Dit rapport wordt met de ouders besproken tijdens een oudergesprek, voorafgaand daaraan met het kind zelf. Op verzoek van ouders geven we ook 2x per jaar voor de groepen 4 t/m 8 een extra cijferlijst mee. In november en april. Hierop staan de tot dan toe behaalde methode gebonden toets punten vermeld.

Evaluatie op schoolniveau:

2 keer per jaar, in februari en juli, wordt een trendanalyse gemaakt om de opbrengsten te evalueren en richting te geven aan het vervolg. We gebruiken hiervoor de gegevens van de LVS-toetsen (M en E), de scores van de Cito entreetoets en de Cito Eindtoets. Het schooloverzicht van KJK wordt geanalyseerd en met het team besproken. De LVS-trendanalyse en schoolanalyse van KJK bepalen vervolgstappen t.a.v. beleid.

Op het eind van elk schooljaar vindt een 'warme' groepsoverdracht plaats tussen afleverende en ontvangende leerkracht. Aanpak van groep en individuele leerlingen wordt overlegd en besproken. Hiervan wordt verslag gedaan in hun individuele leerlingenlogboek op de data schijf. Het didactische groepsoverzicht voor het komende schooljaar wordt door de afleverende leerkracht gemaakt en het nieuwe groepsplan voor het nieuwe schooljaar wordt gemaakt door de nieuwe groepsleerkracht.

Evaluatie op bovenschools niveau:

De kwaliteitszorg kent drie cycli:

1. Zelfevaluatie middels QuickScans en schooldiagnose (W.M.K).
2. Externe beoordeling. Elke twee jaar worden vragenlijsten Sociale Veiligheid afgenomen bij ouders, leerlingen en leerkrachten en één keer per vier jaar wordt een tevredenheidsenquête gehouden onder ouders, leerlingen en personeel.
3. Thematisch. Elk jaar worden circa. 6 beleidsterreinen door het team gescoord / beoordeeld middels QuickScans. Er worden verbeterpunten gekozen en besproken, kwaliteitskaarten gemaakt. Deze zijn gericht op o.a. gedrag / didactisch handelen. Vervolgens wordt een jaarplan / katern opgesteld. Dit is gericht op beleid / opbrengsten.

De uitkomsten van al deze onderzoeken vinden hun weerslag in het beleid op didactisch en pedagogisch niveau, maar ook bijv. op het gebied van personeelsmanagement, contacten met ouders, positie van de school in de dorpsgemeenschap.

Eenmaal per jaar heeft de directeur een ambitie gesprek +resultaat gesprek met een lid van de raad van bestuur. Verder vindt er bovenschools een 4 jaarlijkse cyclus plaats bestaande uit:

1. Interne audit.
2. Externe audit.
3. Collegiale audit.
4. Inspectie bezoek.

11. Communicatie met ouders

Het spreek voor zich dat ouders goed op de hoogte worden gehouden van de ontwikkelingen van hun kind. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de groepsleerkracht.

Afspraken:

De leerkracht informeert de ouders over:

- Diagnostische toets resultaten
- Als er een individueel HP of groeidocument opgesteld wordt
- Over de evaluatie van het HP of groeidocument
- Wanneer een leerling wordt ingebracht in het ZAT, CLB (zorgniveau 3 en 4)
- Wanneer leerlingen in het instructie groepje of juist in het verrijkingsgroepje van het groepsarrangement zitten of komen.
- Wanneer een melding wordt gedaan in het systeem zorg voor jeugd.
- De leerkracht nodigt ouders van zorg leerlingen in ieder geval. voor elke rapportbespreking en elke facultatieve gespreksronde uit.
- In het schooljaar 2014-2015 zijn we gestart met startgesprekken aan het begin van het schooljaar worden beide ouders uitgenodigd op gesprek en dit gesprek bereiden beide ouders voor door middel van een aantal vragen te beantwoorden over hun kind en de begeleiding van hun kind. Hierover gaan de groepsleerkrachten samen met de ouders in gesprek. Doel van dit gesprek is betere afstemming van wederzijdse behoeften.
- 1x per maand via Nieuwswijzertje.
- Facebook pagina wegwijzer wordt up to date gehouden
- Incidentele mails van de groepsleerkracht over diverse onderwerpen

12. Jeugd en Gezinscoach

Op school maken we gebruik van een jeugd en gezinscoach. Zij is op afroep beschikbaar. De gaat in gesprek met leerlingen ouders en leerkrachten die een hulpvraag hebben op pedagogisch/opvoedkundig gebied.

De jeugd en gezinscoach geeft tips, adviezen en gaat indien nodig in gesprek met ouders, leerkrachten en of leerlingen. De jeugd en gezinscoach koppelt deze gesprekken terug aan de IB er en/of de groepsleerkrachten.

13. Zorg Advies Team

Het algemene doel luidt:

Het goed en snel oplossen van gesignaleerde problemen van leerlingen. van BS De Wegwijzer door effectieve en efficiënte begeleiding te realiseren in samenwerking met organisaties voor zorg, hulp en dienstverlening. Daar waar nodig wordt ook de politie en leerplicht ambtenaar opgeroepen voor aanwezigheid bij een ZAT overleg.

Deelnemers zijn:

- Directie en IB er.
- Jeugd en gezinscoach (LEV groep)
- Medewerker GGD.

Op afroep:

- Leerplichtambtenaar
- Politie (buurtbrigadier)
- Bureau jeugdzorg

De bijeenkomsten:

De ZAT besprekingen vinden op afroep en initiatief van de IB er plaats minimaal 2x keer per schooljaar plaats. De IB er is verantwoordelijk voor de coördinatie, het voorzitterschap en voortgang van het ZAT. Tijdens ieder ZAT is de IB er notulant. Dit wordt opgeslagen op de data schijf

De taken van het ZAT:

- Bespreking van voor het ZAT aangemelde leerlingen.
- Het vroegtijdig signaleren van problematieken in algemene zin.
- Onderlinge consultatie m.b.t. inschatting van problematiek waarbij gebruik wordt gemaakt van bestaande dossier kennis.
- Oplossing gesignaleerde problemen door realisatie van effectieve en efficiënte begeleiding en afspraken.
- Uitwisseling van deskundigheid m.b.t. (vroegtijdig) signaleren en diagnosticeren van problematieken bij jongeren.
- Afstemming van en organiseren van samenwerking met organisaties voor hulp, zorg en dienstverlening.
- Voortgangsbespreking van de in gang gezette hulp, zorg en dienstverlening.
- Evaluatie werkprocessen en resultaten.

Leerlingen kunnen aangemeld worden via ouders, IB er, directie, leerkrachten (via IB er) en externe partijen. Vanuit het ZAT kunnen acties worden ondernomen richting het registratie systeem "zorg voor jeugd". En het CJG.

14. Aandachtpunten voor BS De Wegwijzer

Aandachtpunten komend schooljaar (2018-2023):

- Concept missie/visie.
- Leraren rol verschuift meer van instructeur naar coach.
- Insteken op de talenten van kinderen
- Meer les en stof op eigen niveau.
- 21st century skills inbedden in programma.
- Stimuleren en bevorderen van eigen verantwoordelijkheid en zelfstandigheid.
- Dyscalculie beleid (cluster Deurne Zuid)
- Intensiveren samenwerking scholen cluster Deurne zuid.

15. Protocollen

➤ Protocol grenzen aan onze zorg!

1. Wanneer is onze grens bereikt als het gaat om gedrag van kinderen?

Welke criteria hanteren we:

- veiligheid van de andere kinderen kunnen we niet meer garanderen
- veiligheid van de lkr. kunnen we niet meer garanderen
- er moet, continu, onevenredig veel aandacht naar deze leerling zodat je als lkr. de andere kinderen tekort doet.
- het moet behapbaar blijven voor de lkr./ voor de IB-er/ dus voor de school

2. Stel bovenstaande is aan de orde, wat dan?

- ouders en school zitten op één lijn en besluiten samen aan de slag te gaan
- ouders en school zitten niet op één lijn of ouders vragen meer van de school dan wij kunnen bieden.

Het vervolg:

> gesprekken met ouders, IB-er, lkr., directie

(lkr. is hierbij als dat wenselijk en/of nodig is, maar ook organiseerbaar is)

Boodschap: onze grens is bereikt; als er niets verandert kunnen wij uw kind niet de begeleiding bieden die uw kind nodig heeft.

> gesprekken met externen

(leerplichtambtenaar, bestuur, deskundigen, etc.)

3. Waarom doen wij dat?

- Door het kind in te schrijven ben je een verplichting aangegaan.

Je hebt zorgplicht zoals beschreven in hoofdstuk 3 "passend onderwijs".

- In het belang van het kind is het van wezenlijk belang dat je in gesprek blijft met ouders, eventueel met ondersteuning van een externe/ mediator

4. Oplossing:

- ouders en school komen alsnog nader tot elkaar en gaan samen op zoek naar een goede aanpak
- ouders hebben geen vertrouwen meer in de school en zoeken zelf een andere school
- ouders en school komen niet nader tot elkaar en de procedure schorsing/ verwijdering wordt in gang gezet. (zie hiervoor bijlage 2)

- Ouders en school komen niet nader tot elkaar en ouders dienen een klacht in bij de **geschillencommissie**.

➤ Protocol advisering PO-VO

Traject protocol Advisering Wegwijzer

Gedurende de schoolloopbaan worden de LVS- toetsen afgenomen, deze samen met de werkhouding, thuissituatie (ondersteuning vanuit thuis) en leerling kenmerken zijn van belang bij het opstellen van het leerling-profiel (advies). Ook eventuele onderzoeken op allerlei gebieden zijn van belang.

Kijk advies

In groep 7 wordt een kijkadvies opgesteld dat richtinggevend is voor het bezoek aan de open dagen van het VO. Dit kijkadvies is opgesteld door de leerkracht van groep 7 en wordt met de ouders gecommuniceerd tijdens het 1^e rapportgesprek.

Het kijkadvies wordt opgesteld op basis van het LVS en de leerling kenmerken. Het kijk- advies wordt vastgelegd in het document: *traject preadvies en advies groep 7 en groep 8*.

In april/ mei wordt de entree-toets alsmede de E7 LVS toetsen afgenomen. De resultaten geven een indicatie voor eventuele aanpassingen van het lesprogramma klassikaal of per individuele leerling (zie documentatie groep 8 op volle kracht).

Pré- advies

Na de afname van de LVS E7 toetsen en n.a.v. het tweede rapport in juni/juli worden de ouders van de kinderen uit groep 7 uitgenodigd voor een pre-adviesgesprek (dit pre advies wordt opgesteld door de adviescommissie) Deze adviescommissie bestaat uit: leerkracht groep 7, IB-er en een directielid. Het advies wordt aangegeven (in tweevoud) op een formulier. Eén formulier is voor ouders en één formulier wordt ondertekend en in de zorgmap van de klas bewaard. In het pré-adviesgesprek wordt de procedure rond het schooladvies met ouders besproken.

Het pré- advies wordt vastgelegd in het document: *traject preadvies en advies groep 7 en groep 8*.

De uitslag van de entree-toets kan mede aanleiding geven (samen met de LVS-toetsen en de leerling kenmerken) tot het aanvragen van een Lwoo- onderzoek. De leerkracht bespreekt dit einde groep 7 met de ouders en dient de aanvraag tijdig in bij het Samenwerkingsverband.

Eind november/begin december wordt tijdens een oudergesprek met de leerkracht het advies besproken. Hierbij wordt bekeken of het gegeven pré- advies nog passend is. Voorafgaand is dit pré-advies, indien nodig, door de adviescommissie (leerkracht groep 8, IB-er en directielid) bijgesteld. De profielschets wordt per leerling bekeken (zie boekje; Van basisschool naar het Voortgezet Onderwijs, van het IVOD). Het leerling-profiel bestaat uit: citoscore, LVS-toetsen en leerling kenmerken.

Definitieve advies

Voordat het adviesgesprek in het voorjaar van groep 8 plaatsvindt komt de adviescommissie nog een keer bij elkaar om te kijken of er nog leerlingen besproken moeten worden. In een schema worden alle relevante gegevens vermeld m.b.t. het advies.

De adviesgesprekken worden gevoerd door de leerkracht van groep 8. Het gesprek wordt bijgewoond door de ouders en de leerling. Het advies wordt verteld en beargumenteerd. Het advies wordt aangegeven (in tweevoud) op het adviesformulier. Eén formulier is voor ouders en één formulier wordt ondertekend en in de zorgmap van de klas bewaard. Het onderwijskundig dossier dat digitaal wordt doorgestuurd via OSO, wordt samen met ouders bekeken. Ouders geven toestemming op het adviesformulier om het dossier te verzenden naar de school waar het kind wordt aangemeld.

Tijdens het gesprek wordt er nooit een advies gewijzigd, wel is er de mogelijkheid om een vervolgesprek te agenderen en alles nog eens te bekijken en eventuele zwaarwegende argumenten van de ouders te bespreken.

Na het adviesgesprek kan de leerling worden aangemeld. Dit is de verantwoordelijkheid van ouders. Op het moment dat de leerling is aangemeld krijgt de leerkracht van groep 8 van de betreffende school een verzoek om de onderwijskundige dossier toe te sturen. Eerder worden dossier niet toegestuurd.

Het kan zijn dat na het maken van de Eindtoets van CITO een advies moet worden heroverwogen door school, omdat de leerling op de CITO eind toets hoger gescoord heeft als zijn of haar advies. De procedure is hiervoor als volgt. Ouders krijgen van school schriftelijk een bericht dat het advies van

hun zoon of dochter heroverwogen dient te worden. Zodra de resultaten van de CITO eind toets binnen zijn komt de adviescommissie bij elkaar om te bekijken bij welke leerlingen adviezen heroverwogen moeten worden. De heroverweging gebeurt naar aanleiding van de volgende punten:

1. LVS resultaten.
2. Resultaten methode gebonden toetsen
3. Leer/werkhouding in de groep van de leerling
4. Resultaat Eindtoets
5. Motivatie (wens) leerling en thuissituatie leerling
6. Groei in groep 8.

Nadat de adviescommissie bij elkaar is geweest om het advies te heroverwegen/herzien worden de ouders telefonisch ingelicht of uitgenodigd voor een afspraak. Tijdens dit gesprek lichten we onze motivatie toe en stellen we zo nodig het advies bij.

Bij twijfel of onvrede bij ouders over de heroverweging bellen we naar de coördinator van het betreffende VO en leggen we de situatie uit. We vragen da aan hem of haar om mee te denken over het eventueel herzien van het advies.

Procedure advisering vanaf groep 7

Periode	Wat	Inhoud	wie	archivering
Groep 7				
Januari gr 7	Voorbereiden KIJK-advies en KIJK advies	Opstellen van het kijk -advies (incl. lwoo)op basis van de toetsing, gr 7 werkhouding en de leerling kenmerken	Leerkracht gr 7 IB	Exceloverzicht voor gr 7 + 8 In digitaal logboek leerling (SharePoint)
Maart 1 ^e rapportgesprek Gr. 7	Ontwikkeling LVS	Bespreken indicatie-advies samen met de wens van ouders en zo mogelijk het kind	Leerkracht gr 7	Exceloverzicht voor gr 7 + 8 vastleggen in digitaal logboek (SharePoint)
Juni	Voorbereiden pre advies	Voorbereiden pre advies *LVS resultaten. *leerlingkenmerken	Adviescommissie (leerkracht groep 7, IB en evt)	Exceloverzicht voor gr 7 + 8 vastleggen in digitaal logboek (SharePoint) Pré advies formulier
Juni/juli gr 7	Lwoo indicatie	Bespreken lwoo advies	Leerkracht gr 7 en IB	Exceloverzicht voor gr 7 + 8
Juni/juli 1 ^e Pre-adviesgesprek	oudergesprek	Pre advies alle kinderen Uitleg over het interpreteren van de entreetoets en het voorlopig schooladvies Uitdelen uitslag. Bespreken wensen ouders en kind t.a.v. VO.	Leerkracht groep 7	Exceloverzicht voor gr 7 + 8 en vastleggen in digitaal logboek (SharePoint) Pré advies formulier
Juni/juli gr 7 LWOO gesprek	oudergesprek	De ouders van kinderen met een lwoo advies worden uitgenodigd.	Leerkracht gr 7 en/of ib	Exceloverzicht voor gr 7 + 8 vastleggen in digitaal logboek (SharePoint)

Juni/ juli gr 7	Aanmelden lwoo	Vooraanmelding in dis	Leerkracht groep 7 en IB	Via site SWV In Esis b
Groep 8				
November	Vorbereiden en uitvoeren 1 ^e oudergesprek 'is het gegeven pré – advies nog passend'?	Vorbereiding gesprek op basis van de: *LVS toetsen *de leerling kenmerken, *de proefcito *de leerresultaten *gesprek met kinderen door directeur en lkr. groep 8	Adviescommissie (lkr. groep 8, IB, directie)	Exceloverzicht voor gr 7 + 8 vastleggen in digitaal logboek (SharePoint)
januari voorbereiding adviesgesprek	Overleg adviescommissie	Mogelijke aanpassingen van het pré-advies	Adviescommissie Leerkracht gr 7 Leerkracht gr 8 IB Directielid	Exceloverzicht voor gr 7 + 8 Onderwijskundig dossier in Esis Adviesformulier
februari	adviesgesprekken	Bespreken indicatie-advies samen met de wens van ouders en het kind	Leerkracht gr 8 Directielid	Exceloverzicht voor gr 7 + 8 Dod: oso + leerlingkenmerken Adviesformulier
Febr/ mrt	Onderwijskundig dossier versturen Adviezen invoeren in BRON	Onderwijskundig dossier wordt via OSO gedeeld met de middelbare school. Dit pas na aanmelding en als de middelbare school hier een verzoek toe heeft gedaan.	Leerkracht gr 8 administratie	Esis Bron Verzenden dossier via OSO
Mei	Heroverweging advies	Heroverweging gebeurt op basis van de volgende punten: 1. LVS resultaten. 2. Resultaten methode gebonden toetsen 3. Leer/werkhouding in de groep van de leerling 4. Resultaat en Entree en Eindtoets 5. Motivatie (wens) leerling en thuisituatie leerling	Adviescommissie (lkr. groep 8, IB en directie)	Exceloverzicht voor gr 7 + 8 vastleggen in digitaal logboek (SharePoint)

		6. Groei in groep 8.		
mei	Gesprekken met ouders heroverweging advies Eventueel gesprekken met coördinatoren VO	Gesprekken met ouders heroverweging advies Gesprek met coördinator/(ouders) en school over het herzien van het advies	Lkr. groep 8 met evt. IB er PO, VO en ouders	Exceloverzicht voor gr 7 + 8 vastleggen in digitaal logboek (SharePoint)

➤ Protocol overgangprotocol 1-2 en 2-3

Protocol overgang groep 1 naar groep 2 **Protocol overgang groep 2 naar groep 3**

Doorstromen of verlengen

In het algemeen is een verlengd kleuterjaar alleen zinvol indien,

- Besluit tot verlenging zeer zorgvuldig is genomen. In overleg met de intern begeleider en de ouders.
- Bepaalde achterstanden aangepakt en met 'aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid' weggewerkt kunnen worden.
- Het kind niet toe is aan het uitvoeren van een groot aantal klassikale activiteiten.
- Het kind niet de juiste houding en instelling heeft om de werkopdrachten uit te voeren.

Besluit verlenging van een kleuterjaar is altijd gekoppeld aan een plan, dat wordt vermeld in het groepsplan, waarin zeer duidelijk de doelstellingen van de verlenging en de wijze waarop deze worden bereikt staan.

Er moet sprake zijn van een doorlopende ontwikkeling waarbij de kinderen worden bediend in de zone van naaste ontwikkeling.

Kleutergroepverlenging

- Inspectie spreekt bij kleuters niet over doubleren, maar over verlengen.
- Bij een verlengd kleuterjaar is het niet meer mogelijk om later nog te doubleren in de groepen 3 en 4.

Stukje toelichting uit het toezichtskader inspectie: kleutergroepverlenging

Het percentage kleutergroepverlenging is te hoog wanneer het boven de twaalf procent ligt. In het rapport wordt dan vermeld dat de school afwijkt van het landelijke beeld. Een te hoog percentage kleutergroepverlenging is des te relevanter als de school geen beleid voert ten aanzien van de doorstroming van groep 1 naar 2 en van groep 2 naar 3. In dat geval spreekt de inspectie de school erop aan dat beleid ontbreekt. In het rapport kunnen de bevindingen van het gesprek worden

opgenomen. Van scholen mag worden verwacht dat zij argumenten hebben wanneer zij leerlingen in de leerjaren 1 en 2 een verlengde kleuterperiode geven.

Voor welke kinderen worden de formulieren ingevuld.

Formulier overgang van groep 1 naar groep 2:

- Kinderen die instromen van 1 oktober tot 1 januari. We vullen het formulier in bij de kinderen waarvan we twijfelen of ze er "klaar" voor zijn. De doelen die gesteld worden in het formulier zijn gekoppeld aan de doelen van KIJK groep 1-2 en de daarbij behorende observaties.

Het formulier 'protocol overgang groep 1 naar groep 2' wordt in juni ingevuld en daarna met ouders besproken. De ouders ondertekenen het formulier. Mogelijke verlenging is dan overigens al wel eerder met ouders besproken.

De school neemt uiteindelijk de beslissing of het kind door stroomt.

Formulier overgang van groep 2 naar groep 3:

- invullen voor kinderen in groep 2 die bij CITO M2 TvK en RvPK een IV of V score hebben en/of onvoldoende scores op de toets formulieren auditieve synthese en auditieve analyse + letterkennis, uit het boek 'protocol leesproblemen en dyslexie' blz. 83, 84 en 85. Scans van deze formulieren opgeslagen bij dit protocol! D

e normering is dan als

volgt; Auditieve analyse; antwoord

meteen goed = 2 punt, antwoord na simultaan spreken en schrijven =1 punt en antwoord fout = 0 punten. Maximaal 20 punten dan scoort het kind 2 punten op het overgangsprotocol, bij 18 punten scoort het kind 1 punten, bij minder dan 18 scoort het kind 0 punten. Auditieve

synthese; antwoord goed = 1 punt, fout of geen antwoord = 0 punten, maximaal 10 punten, = 2 punten op overgangsprotocol, 9 goed = 1 punt en minder dan 9 = 0 punten. Letters benoemen; leerling kent

15 letters. Normering 15 letters of meer = 2 punten op het overgangsprotocol, 12 letters = 1 punt, minder dan 12 letters = 0 punten.

De doelen die gesteld worden in het formulier zijn gekoppeld aan de doelen van KIJK groep 1-2 en de daarbij behorende observaties.

Dit formulier wordt ingevuld in mei voordat CITO E2 wordt afgenomen.

Als er na het invullen van het formulier nog twijfel is over de overgang naar 3, wordt de CITO E2 ook nog meegenomen in het advies naar ouders.

Het formulier wordt besproken met ouders en ouders ondertekenen het formulier. De school neemt uiteindelijk de beslissing of het kind doorstroomt.

Formulier beslissing verlenging-voortgang-versnellen naar groep 2

Naam:	Geboortedatum:	Ingevuld op:	
Puntentotaal:	Beslissing: wel/niet naar groep 2	Handtekening ouders:	Ingevuld door:

	Punten
--	--------

1.Leerling heeft geen problemen bij afscheid	
2.Leerling is zelfstandig	
3.Leerling is taakgericht	
4.Leerling is nieuwsgierig/ondernemend	
5.Leerling is gemotiveerd om naar school te gaan	
6.Leerling is betrokken bij kringgesprekken	
7.Leerling neemt deel aan gesprekken en heeft een goede luisterhouding	
8.Leerling zoekt contact met anderen	
9.Leerling zoekt contact met de leerkracht	
10.Leerling heeft geen last van faalangst	
11.Leerling durft voor zichzelf op te komen	
12.Leerling voelt zich goed op zijn gemak	
13.Leerling kan zich goed en duidelijk uiten	
14.Leerling kan goed tellen tot 10	
15.Begrippenkennis rekenen-wiskunde is goed	
16.CITO score RVPK E1	
17.Leerling toont interesse in boekjes	
18.Leerling kan zijn eigen naam schrijven	
19.Leerling spreekt verstaanbaar	
20.Leerling toont interesse in letters	
21.Zinslengte is voldoende	
22.CITO score TVK E1	
23.Leerling is zeker in bewegen	
24.Leerling houdt het potlood goed vast	
25.Fijne motoriek is redelijk	
26.Bij tekenen is het duidelijk wat het voorstelt	
27.Speelduur is voldoende	
28.Leerling kiest voor verschillende speelhoeken	
29.Het spel van de leerling gaat naar rol gebonden handelingen	
30.Het werktempo is voldoende	
31.Leerling kiest uit zichzelf voor moeilijkere opdrachten	
32.Concentratie is voldoende	
33.Leerling neemt zelf initiatief	

Hoe in te vullen:

- Beheerst de leerling het onderdeel 2 punten, niet helemaal beheerst 1 punt, het beheerst de leerling het onderdeel helemaal niet 0 punten.
- CITO score: I en II score is 2 punten, III score is 1 punt, IV of V score 0 punten.
- Tel alle punten bij elkaar op: er zijn maximaal 66 punten te behalen. Een leerling moet een 80% score behalen om over te gaan naar groep 2 (minimaal 53 punten).
- Heeft een leerling 49-53 punten, dan is er geen optimale voorwaarden om naar groep 2 te gaan.

Formulier beslissing verlenging-voortgang-versnellen naar groep 3

Naam:	Geboortedatum:	Ingevuld op:	
Puntentotaal:	Beslissing:	Handtekening ouders:	Ingevuld door:

	Punten
1.Leerling is zelfstandig	
2.Leerling is taakgericht	
3.Leerling is nieuwsgierig/ondernemend	
4.Leerling is gemotiveerd	
5.Leerling heeft voldoende zelfvertrouwen	
6.Leerling is betrokken bij kringgesprekken	
7.Leerling neemt deel aan gesprekken en heeft een goede luisterhouding	
8.Leerling zoekt contact met anderen	
9.Leerling zoekt contact met de leerkracht	
10.Leerling heeft geen last van faalangst	
11.Leerling durft voor zichzelf op te komen	
12.Leerling voelt zich goed op zijn gemak	
13.Leerling kan zich goed en duidelijk uiten	
14.Leerling kan goed tellen tot 20 en terug van 10-0	
15.Begrippenkennis rekenen-wiskunde is goed	
16.Leerling heeft cijferkennis tot 10	
17.CITO score RVPK M2	
18.Leerling kan zijn eigen naam schrijven	
19.Leerling spreekt verstaanbaar	
20.Leerling toont interesse in letters	
21.Auditieve oefeningen zijn voldoende	
22.Leerling kent 15 letters (protocol leesproblemen en dyslexie bijlage 3D, blz. 85)	
23.CITO score TVK M2	
24.Toetsblad Auditieve analyse bijlage 3B, blz. 83	
25.Toetsblad Auditieve synthese bijlage 3C, blz. 84	
26.Leerling is zeker in bewegen	
27.Leerling heeft een juiste potloodgreep	
28.Fijne motoriek is voldoende	
29.Bij tekenen is het duidelijk wat het voorstelt	
30.Speelduur is voldoende	
31.Leerling speelt ook met andere kinderen	
32.Leerling kan een rollenspel spelen	
33.Leerling kiest voor verschillende activiteiten	
34.Het werktempo is voldoende	
35.Leerling kiest uit zichzelf voor ontwikkelingsmateriaal	
36.Concentratie is goed	
37.Leerling neemt zelf initiatief	

Hoe in te vullen:

- Beheerst de leerling het onderdeel 2 punten, niet helemaal beheerst 1 punt, het beheerst de leerling het onderdeel helemaal niet 0 punten.
- CITO score: I en II score is 2 punten, III score is 1 punt, IV of V score 0 punten. Voor punt 22-24 en 25 zie uitleg op blz. 2 van dit bestand + op de scans van deze bladzijden.
- Tel alle punten bij elkaar op: er zijn maximaal 74 punten te behalen. Een leerling moet een 80% score behalen om over te gaan naar groep 3 (minimaal 60 punten).
- Heeft een leerling 56-60 punten, dan is er geen optimale voorwaarden om naar groep 3 te gaan.

➤ Protocol: Doublure

Met dit protocol willen we structuur en kwaliteit brengen m.b.t. de procedure en afweging voor een doublure.

Een pasklaar antwoord is niet te geven, maar een procedure van handelen wel.

Geformuleerde uitgangspunten ten aanzien van de doublure

- Een besluit om te doubleren mag alleen genomen worden in het belang van het

kind.

- Indien een doublure noodzakelijk is, kan dat het beste gebeuren in een zo vroeg mogelijk stadium van de schoolloopbaan van het kind. Vooral in groep 2 zal veel aandacht moeten zijn voor de beoordeling of een kind met een voldoende kans op succes kan starten met het aanvankelijk lees-, reken- en schrijfonderwijs.

Bij de afweging voor een doublure willen we de volgende punten overwegen:

- Sociaal emotioneel. Past de leerling gezien zijn sociaal emotionele ontwikkeling in de jaargroep. Kan het relaties aangaan met de medeleerlingen die bij hem passen.
- Zijn de leerlingen gebaat bij een doublure. Is er een reële verwachting dat de doublure een gunstige invloed heeft op de leervorderingen.
- Bestaat er geen andere manier om het kind binnen de leeftijdsgroep te helpen?

Ter voorkoming van doublure dienen we als team op de volgende wijze te werken.

- Vroegtijdige signalering van problemen en goede hulp bieden aan kinderen met een achterstand.
- Te zorgen voor een werkwijze op pedagogisch en didactisch gebied die in alle groepen in principe de basis is.
- Het regelmatig houden van leerling-besprekingen.
- Het inhoudelijk goed doorspreken van de leerlingen bij de overgang naar het volgende schooljaar, zodat de zorg zonder onderbreking wordt voortgezet.

In geval van onenigheid met de ouders over het zitten blijven, wordt de volgende procedure bewandeld.

- Er vindt een 2^e gesprek plaats met de ouders.
- Eventueel een derde gesprek in het bijzijn van de interne begeleider of de directie.
- Wanneer ouders volharden in hun mening het kind niet te laten doubleren, wordt een oudergesprekformulier ingevuld, waarin wordt vermeld:
 - Dat er 2 gesprekken hebben plaats gevonden, met vermelding van de data
 - Motivatie van het advies voor doublure
 - Dat het kind desondanks overgaat op uitdrukkelijk verzoek van de ouders
 - Dat de ouders daarvoor de verantwoordelijkheid dragen.
- Voornoemd oudergespreksformulier wordt in tweevoud opgemaakt, waarbij zowel de school als de ouders middels een handtekening aangeven van de inhoud op de hoogte te zijn.
- School slaat deze brief op in het digitaal logboek van het kind.

We onderscheiden in het doublurebeleid 2 typen leerlingen:

A leerling: Dit is de leerling die mogelijk gaat doubleren, waarover grote zorg is. Deze wordt op dat moment in zorgniveau 3 geplaatst.

B leerling: Dit is de leerling waarover in het vorige jaar twijfels zijn ontstaan over de overgang. Dit is de leerling die gedoubleerd is.

		B-groep	A-groep
Stap 0	Sept. Eerste opbrengstgesprek met de nieuwe groep	Ingezette interventies vanuit vorige groep worden besproken en mogelijk aangepast voor de aankomende periode	
Stap 1	Startgesprekken met ouders	Verwachtingen naar elkaar elkaar uitspreken en bespreken van interventies	
Stap 2	Bespreking zorglnn. september.	Kinderen die doubleren of met zorg overgaan worden besproken . Dit zijn kinderen die al zijn aangemeld voor zorgniveau 4	Kinderen waarbij gedurende het schooljaar twijfels ontstaan.
Stap 3	1 ^e clb	Clb: leerkracht brengt de evaluaties van de groepsoverzichten/interventies	Leerkracht brengt signalen dat een leerling niet mee zou kunnen, in en beschrijft deze.

		<p>en bevindingen in tijdens de bespreking. Het gaat goed: zorgniveau 3 Het gaat twijfelachtig of niet goed: zorgniveau 4 Interventies in groepsoverzicht of groeidocument wordt bijgesteld</p>	<p>Vervolgstappen worden besproken. Indelen in zorgniveau 3. Starten met individuele interventies binnen het groepsoverzicht.</p>
Stap 4	Bespreking zorg lln. niveau 3 en 4	Interventies in groepsoverzicht of groeidocument worden bijgesteld	Interventies in groepsoverzicht of groeidocument worden bijgesteld
Stap 5	Gesprek leerkracht ouders (februari)	<p>De afspraken die geformuleerd zijn in het oudergesprekformulier worden geëvalueerd. Afspraken vanuit de CLB worden met de ouders besproken. Besproken met ouders wordt dat doublure tot de opties behoort.</p>	
Stap 6	2 ^e opbrengstgesprek n.a.v. LVS M afname	<p>Ingezette interventies en resultaten vanuit vorige groep worden besproken en mogelijk aangepast voor de aankomende periode. Evalueren interventies binnen het groepsoverzicht. Mogelijke aanpassingen van de interventies. Is onderzoek nodig? Aanpassen zorgniveau. Het gaat goed: zorgniveau 2 Het gaat twijfelachtig of niet goed: zorgniveau 4 Bespreken met de ouders.</p>	Interventies voor aankomende periode worden opgesteld besproken.
Stap 7	1 ^e Rapport	Rapportbespreking	<p>Kinderen komen met signaal voor doublure. Indelen in zorgniveau 3 of 4 Groepsoverzicht interventies wordt besproken en aangepast.</p>
Stap 8	Zorgniveau 3 en 4 leerling bespreking (april-mei)	<p>Interne voorlopige beslissing. Hiervan worden ouders op de hoogte gesteld. Begeleiding op zorgniveau 4. Moet het groepsoverzicht interventies worden bijgesteld. Is onderzoek nodig?</p>	<p>Interne voorlopige beslissing. Begeleiding op zorgniveau 4. Hiervan worden de ouders op de hoogte gesteld. Moet het groepsoverzicht interventies worden bijgesteld. Is onderzoek nodig?</p>
Stap 9	CLB april-mei	<p>Gesprek AB er ENP, leerkracht ib-er. Definitieve beslissing. Bespreken aanpassing interventies groepsoverzicht.</p>	<p>Gesprek AB er ENP, leerkracht ib-er. Definitieve beslissing. Bespreken aanpassing interventies groepsoverzicht.</p>

Stap 10	oudergesprek	Waarschijnlijke doublure wordt gecommuniceerd naar ouders	Waarschijnlijke doublure wordt gecommuniceerd naar ouders
Stap 11	Mei/ juni	Leerkracht: Gesprek met ouders over de definitieve beslissing. Oudergesprekformulier wordt ingevuld en ondertekend	Leerkracht: Gesprek met ouders over de definitieve beslissing. Oudergesprekformulier wordt ingevuld en ondertekend

➤ Protocol dyslexie

DYSLEXIE-BELEID BS De Wegwijzer 2017-2018

-

Inleiding en verantwoording

Voor u ligt het dyslexiebeleid van de Wegwijzer. Hierin beschrijven we hoe we omgaan met dyslexie.

In dit document:

- kunnen leerkrachten vinden hoe zij kunnen signaleren en wat de vervolgstappen zijn. Verder kunnen ze lezen hoe de hulp binnen en buiten de klas geregeld is.
- Kunnen ouders lezen wat de school te bieden heeft en wat zij kunnen verwachten op het gebied van dyslexie. Ook kunnen zij nalezen wat er van hen verwacht wordt.

Tevens is dit document een verantwoording van het beleid naar de Onderwijsinspectie toe.

Wat is dyslexie?

Dyslexie is een stoornis die gekenmerkt wordt door een hardnekkig probleem met het aanleren en het accuraat en/of vlot toepassen van het lezen en/of spellen op woordniveau. (Definitie van de Stichting Dyslexie Nederland (SDN)). Een stoornis vindt zijn oorzaak in de werking van de hersenen van de leerling. Personen met dyslexie blijven dus altijd last ondervinden met lezen en schrijven; het gaat niet over. Het is belangrijk dat dyslectische leerlingen vaardigheden leren om hiermee om te kunnen gaan. Ook moeten ze oplossingen leren vinden die hun belemmeringen zo goed mogelijk compenseren. Niet elk lees- of spellingsprobleem kan dyslexie genoemd worden. De SDN noemt twee criteria. Daaraan moet voldaan zijn om te kunnen spreken van dyslexie:

1. het vaardigheidsniveau van lezen op woordniveau en/of spelling ligt significant onder hetgeen van het individu, gegeven diens leeftijd en omstandigheden, gevraagd wordt (m.a.w. : er moet een duidelijke aantoonbare achterstand zijn m.b.t. leeftijdsgenoten)
2. het probleem in het aanleren en toepassen van het lezen en/of spellen op woordniveau blijft bestaan, ook wanneer voorzien wordt in adequate remediërende instructie en oefening (m.a.w.: het probleem blijft bestaan, ondanks langdurig en intensief oefenen)

Problemen bij lezen

De leesproblemen van dyslectische leerlingen vallen het meest op bij hardop lezen, omdat het leestempo of traag is en de lezer overwegend spellend leest, of omdat het leestempo hoog is en de lezer veel raadfouten maakt.

Problemen bij spelling

De spellingproblemen van dyslectische leerlingen komen het beste tot uitdrukking in spontane schrijfproducten. Ze maken langdurig veel basale spellingfouten als gevolg van een automatiseringstekort, ze kennen en onthouden weinig tot geen spellingsregels en ze corrigeren zichzelf niet. Ook schrijven dyslectische leerlingen vaak onleesbaar en maken ze veel doorhalingen. Bij leerlingen die wel leesbaar schrijven, valt het trage schrijftempo op.

Andere problemen

De gevolgen van dyslexie kunnen – afhankelijk van bijv. capaciteiten – erg ingrijpend zijn en zich ook uitstrekken over andere gebieden. Zo ontstaan er problemen bij begrijpend lezen, bij de zaakvakken, bij rekenen (verhaalsommen, automatiseren), maar ook sociaal-emotionele problemen en frustratie van talent.

B.S. de Wegwijzer kent gedurende het schooljaar 2017-2018 3 leerlingen met de diagnose dyslexie en 2 kinderen waarbij onderzoeken in gang gezet zijn maar nog niet de officiële diagnose hebben. Dit is een % van 3,9% dit is een percentage wat conform de landelijke norm is. In het schooljaar 2018-2019 hebben 4 kinderen de diagnose dyslexie en bij 1 kind wordt nog onderzocht of ze dyslexie heeft. Dit is een percentage van

Op school wordt gewerkt met een ambitieus leesplan, dat een hoog technisch leesniveau en veel leesplezier en – motivatie nastreeft. Door het stellen van verhoogde doelen, gecombineerd met effectieve instructie vallen zwakke lezers eerder op en wordt sneller geïnterveneerd.

Signalering, onderzoek, begeleiding

Om van dyslexie te kunnen spreken moet aan een aantal criteria worden voldaan, zoals boven al omschreven. Het kan starten met een vermoeden, dat bevestigd of ontkracht kan worden. Voor een overzicht voor signalering en begeleiding per groep zie bijlage 2.

Onderbouwing van (het vermoeden van) dyslexie:

- Signaleren en volgen l.n. groep 1-2 m.b.v. het beleidsdocument "een goede leesstart op BS De Wegwijzer". (bijlage 4). Er zijn in de kleutergroepen al signalen of risicofactoren opgevallen en genoteerd in het logboek vanuit het beleidsdocument "een goede leesstart op BS De Wegwijzer".
- Op de verschillende leestoetsen (AVI en DMT) en/of de Spelling-toets worden III, IV, V-scores gehaald.
- Vanuit het intake formulier blijkt dyslexie in de familie te zitten.
- uit observaties en of KIJK! blijken (leer) problemen die aan dyslexie gerelateerd kunnen zijn.
- Ook na intensieve remediëring over een langere periode blijven de scores laag, vooral de scores op woordniveau; DMT
- Uit afname van de DST (Dyslexie Screening Test) blijkt een (verhoogd) risico
- Discrepancie LVS spelling en of DMT met overige LVS toets scores.

Bovenstaande constatering, vastgelegd in het leerlinglogboek en evt. bijbehorend handelingsplan als opbouw naar het aantonen van hardnekkigheid.

Dyslexie-onderzoek en diagnostisering

Bij een gerechtvaardigd vermoeden wordt een gesprek met de ouders aangegaan waarin verschillende mogelijkheden worden besproken:

- Vooronderzoek en behandeling gedaan door logopedie om hardnekkigheid aan te kunnen tonen.
- Aanmelding voor Diagnostiek en Behandeling bij de zorg en voldoet aan de voorwaarden (enkelvoudige dyslexie, aangetoonde achterstand en hardnekkigheid) Dit wordt in de regel gedaan door Marant.
- Aanmelding voor een onderzoek bij een externe instantie (Herlaarhof, GGZ) via verwijzing door de huisarts (bij meervoudige problematiek).
- Aanmelding voor onderzoek door een externe instantie of bureau op kosten van de ouders.

De school draagt uitsluitend de kosten voor onderzoek als:

- onderzoek dringend gewenst is omdat het kind sociaal-emotionele problemen dreigt te ontwikkelen ten gevolge van zijn lees- en/of spellingsprobleem (faalangst, werkhoudings- of gedragsproblemen) en het kind niet via andere wegen voor (vergoed) onderzoek in aanmerking komt.
- de school in handelingsverlegenheid komt m.b.t. de begeleiding en geen beroep kan worden gedaan op andere onderzoeksmogelijkheden.

Begeleiding

Kinderen met dyslexie worden zowel binnen als buiten de groep (mits mogelijk) op didactisch gebied begeleid. (zie schema bijlage 1)

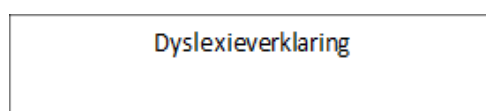
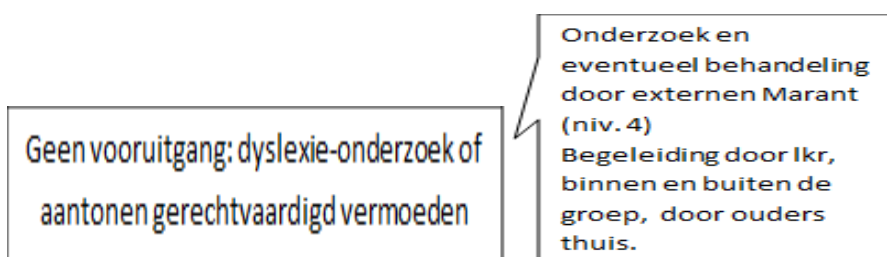
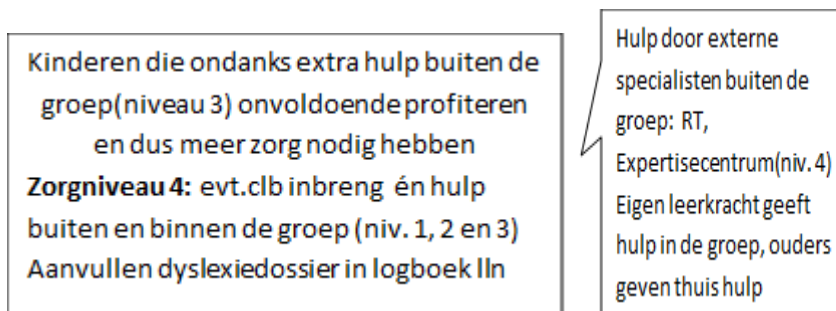
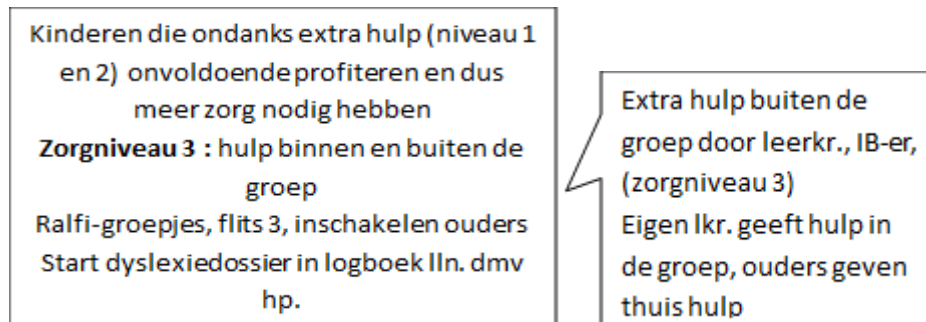
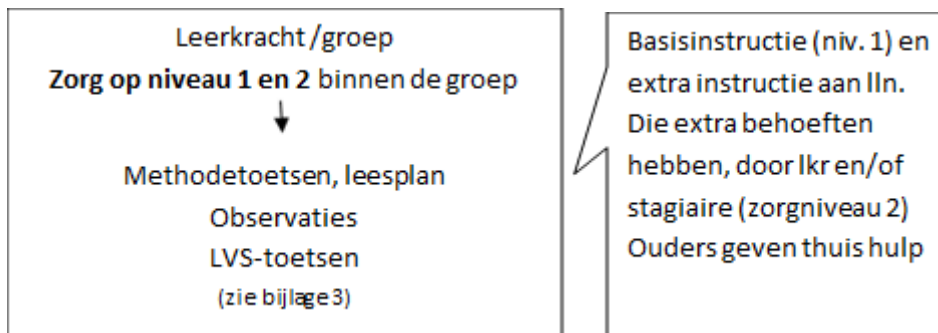
Dit gebeurt door:

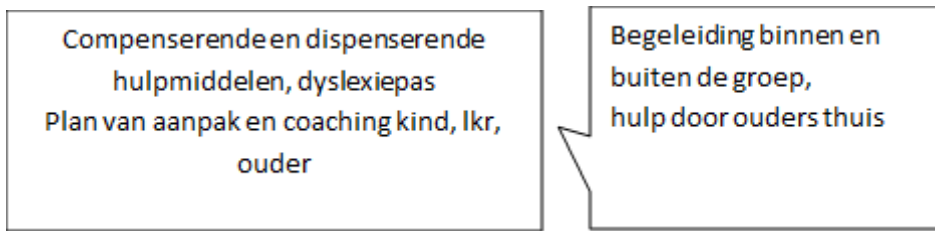
- remediëren (= behandelen) met technieken en oefenvormen die bewezen hebben te werken (Ralfi, Connect, tutorlezen, Flits 3 woord zin leesniveau enz.).
- compenseren (= vergemakkelijken, aanvullen) door het gebruik van Textaid , leesliniaal, vergrote versies van teksten, leesmaatjes, extra lees- of schrijftijd, gebruik van regelkaarten, opzoekboekjes en visuele ondersteuning bij spelling. (zie bijlage 4 dyslexiepas)
- dispensereren (= vrijstelling geven voor taken) door aanpassing van de hoeveelheid leestekst bij zaakvakken, aangepaste beoordeling en normering bij spelling, verlichten van de schrijftaak, geen onvoorbereide leesbeurten.(zie bijlage 4 dyslexiepas)
- samenwerking met de ouders: dyslexie is niet iets dat de school in haar eentje aan kan pakken. Ouders zijn medeverantwoordelijk voor de begeleiding. Oók thuis wordt geoeftend: ouders en leerkrachten hebben regelmatig overleg hierover.

Daarnaast is ook pedagogische ondersteuning door de leerkracht van groot belang. De leerling wordt gestimuleerd en geaccepteerd. Dyslectische leerlingen ontwikkelen soms sociaal-emotionele problemen als gevolg van hun leerstoornis. Ze kunnen schaamte, faalangst, boosheid, vermijdingsgedrag vertonen. Ze kunnen ook werkhouding- en gedragsproblemen of soms zelfs fysieke klachten krijgen. Dit is niet in alle gevallen zo en bovendien per kind verschillend.

Bijlage 1:

Dyslexie in de zorgstructuur (*leerkracht is verantwoordelijk voor zorgniveau 1 en 2 en de IB'er en taal/lees coördinator zijn verantwoordelijk voor zorgniveau 3-4*).

Bijlage 2: Signalering: praktische uitwerking per groep

Tijdige signalering en passende hulp per groep:

Groep 1 en 2:

- Leiding van PSZ of KDV en leerkrachten van groep 1 hebben 2 x per jaar overleg over de kinderen. Voor het instromen op de basisschool volgt een warme overdracht; opvallende zaken worden genoteerd in het digitale logboek van het kind.
- Gebruik van goede inschrijf- en intake-procedure bij instromers: signaleren van risicofactoren.
- Kinderen met dyslexie in familie, tweetaligheid, logopedie in voorschoolse periode, taalarme achtergrond worden aangemerkt als risico-leerling.
- We maken gebruik van goede signaleringsinstrumenten KIJK 1-2, klankenkastje, signaleringstoetsen uit "protocol preventie van leesproblemen groep1-2.". Zie beleidsplan "een goed leesstart op BS De Wegwijzer."
- Risicoleerlingen worden als subgroep opgenomen in het groepsarrangement en krijgen in de 'kleine kring' extra uitdagende en ondersteunende activiteiten aangeboden (zorgniveau 2). Zorgniveau 3 voorschotbenadering "protocol preventie van leesproblemen groep1-2." Zie beleidsplan "een goed leesstart op BS De Wegwijzer."
- Analyseren van toets gegevens: dossiervorming in logboek kind.
- Groep 2 screeningslijst logopedie invullen voor elk kind in november.
- Groep 1 en 2 invullen signaleringslijst voor kleuters 2.0 (preventie leesproblemgroep 1-2). Bij uitvallers op LVS TvK, uitvallers op toetsen
- Groep 1 en 2 nemen deel aan het school-leesplan, dat uitgaat van een hoog leesniveau op een vroeg tijdstip (hoge doelen) en werkt aan leespromotie en –plezier. *Zie leesplan.*
- *Programma bouw?*

Groep 3: Voor uitwerking zie ook leesplan

- goede en zorgvuldige groepsoverdracht van groep 2 naar 3. Risicoleerlingen volgen meteen bij binnenkomst in groep 3 de ster-aanpak
- De signaleringsmomenten (elke drie weken) van de methode VLL worden goed geanalyseerd en interventie wordt direct toegepast. Bij uitval op de herfst-, winter, lente- of eindsignalering wordt in de klas extra hulp en ondersteuning geboden, bij hardnekkige leesproblemen wordt hulp buiten de groep ingeschakeld. (Connectgroepje)

Voor remediëring worden handreikingen vanuit de methode en methodieken connect letterherkenning en connect-klanken en letters gebruikt.

- Gebruik van goede LVS-signaleringsinstrumenten: AVI en DMT, Cito Spelling. Zorgniveau 3 DTLAS afname deelvaardigheden toetsen door groepsleerkracht of IB er.
- Leerlingen met een IV en V en lage III -score en/of onvoldoende AVI-beheersingsniveau worden opgenomen in het groepsarrangement als subgroep voor verlengde / begeleide instructie. Bij 3 x (doublures) een V-score op een DMT toets en of een spelling toets in

combinatie met een IV voor DMT . Er wordt een dossier gevormd t.b.v. dyslexie-onderzoek en wordt een onderzoek aangevraagd.

- Overleg met en inzet van ouders voor extra oefening thuis

Groep 4 t/m 8: voor uitwerking zie ook leesplan

- Goede en zorgvuldige groepsoverdracht
- Gebruik van goede en vernieuwde LVS-toetsen: AVI, DMT alleen voor de risico lezers (groep 4 de lln. die op of onder AVI leesniveau scoren en groep 5 t/m 8 de leerlingen die onder AVI niveau scoren., Cito Spelling. Op vaste momenten per schooljaar wordt het technisch leesniveau van de kinderen getoetst d.m.v. genormeerde toetsen.
- Analyse van de resultaten na elke toets ronde. Interventies worden vastgelegd in het groepsarrangement: hierin staan alle kinderen. Kinderen die niet komen aan de “goed” norm (niet het gewenste AVI beheersingsniveau), indien nodig ook buiten de groep in Ralfi groepjes of met tutors. Zij lezen met intensievere oefenvormen. Voor de uitbreiding van tijd, noodzakelijk voor risicolezers, wordt ook een beroep gedaan op de ouders (weeke schema lezen).
- Gebruik van en keuze uit evidence-based interventietechnieken: Connect, Ralfi en oefenvormen zoals: duo- en tutorlezen, Bouw lezen in de onderbouw en , thuislezen met een weeke schema. De begeleidingsvorm is afhankelijk van de achterstand en onderwijsbehoefte van het kind.
- Leerlingen met een IV en V score Bij 3 x een V-score op een DMT toets en of een spelling toets in combinatie met een IV voor DMT . Er wordt een dossier gevormd t.b.v. dyslexie-onderzoek. Hierbij kan de lb er ook de DST (dyslexie screeningstest)afnemen.
- Textaid, vergrote versies, meer tijd, aangepaste normering, leesmaatje, individuele hulp enz. worden ingezet voor kinderen waarbij door onderzoek dyslexie is vastgesteld of waarbij een sterk, niet gediagnosticeerd maar aannemelijk vermoeden van dyslexie bestaat,
- Overleg met en inzet van ouders voor extra oefening thuis.
- Beheer (en aanschaf) van materialen (leeslinialen, textaid, op peil houden leesorthotheek.
- In groep 7 en 8 wordt gehandeld volgens de richtlijnen en afspraken van het Protocol dyslexie PO-VO. (zie protocol PO-VO pagina 14)
- De groepsleerkracht en of IB er begeleidt de dyslectische leerlingen in groep 7 en 8, bevordert hun zelfredzaamheid en bereidt hen voor op het omgaan met hun dyslexie op het V.O.
- DOD met leerling kenmerken wordt ingevuld voor betreffende lln.
- In groep 8 vindt een warme overdracht plaats. In het brugklasjaar volgt een terugkoppeling naar de basisschool.

Bijlage 3 toetskalender

MAAND	GROEP	TOETS
september	P	
		Algemeen:
		Overdracht van oude naar nieuwe groep door betreffende lkr.
	Groep 1 t/m 8	IB er lln. Bespreking zorgniveau 3 en 4 overdracht naar nieuwe lkr.
		Start met duo-lezen, Ralfi-leesgroepjes, weeke schema-lezers enz. n.a.v. scores in juni voorafgaande schooljaar
		Groep 1-2 Start invullen Klankkast + bijbehorende registratie (zie registratieblad klankkastje)
		Groep 1-2 Stickerboek (werken met ontwikkelingsmateriaal + bijbehorende observaties)

	Groep 1-2		
oktober	Groep 3	Herfstsignalering veilig leren lezen na kern 3(of in Nov.) Bij alle lln. Audant (doel 50% goed) en Audisynt (doel 80% goed) DTLAS. Bij lln. Met een zwakke technische leesvaardigheid DTLAS toets letterkennis (doel is DLE 2 mnd.)	
	Groep 7	Start dyslexieprotocol PO-VO intern +opstellen of continueren van begeleidingsplan lln bespreking zorg niveau 3 en 4.	
	Groep 8	Aanvraag evt. LWOO, opstellen of continueren van begeleidingsplan lln bespreking zorg niveau 3 en 4, startgesprek met ouders	
november	Groep 2	screeningslijst logopedie	
	Groep 3	herfstsignalering protocol (of al in okt.) Zorgniveau 3 DTLAS afname deelvaardigheden toetsen door groepsleerkracht of IB. kinderen uit groep 4 letters benoemen en letterdictiee DTLAS (doel is 100% goed)	
	Groep 4	<ul style="list-style-type: none"> • avi en dmt afname (risico lezers) ralfi en connect lezers • Kijk 3 t/m 8 	
	Groep 4 t/m 8		
december	Groep 1 t/m 8	Leerlingbespreking met IB zorgniveau 3 en 4 lln.	
januari	Groep 2	TvK M2, invullen risico lln. signaleringslijst voor kleuters 2.0 (preventie leesproblemgroep 1-2).	
	Groep 3	wintersignalering (na kern 6), AVI kaart M3 (en indien nodig hoger) , Spelling M3, DTLAS letters benoemen (doel 100% goed)en letters schrijven (doel 80% goed). Bij alle lln. Bij kinderen et een zwakke lees of spellingvaardigheid DTLAS audant doel (80% goed) en audisynt doel 100% goed)	Analyse toetsen, eventuele vervolgacties.
	Groep 4	AVI, DMT (risicolezers), , Spelling M4, Begrijpend lezen m4	
	Groep 5	begrijpend lezen M5, , AVI, DMT (risico lezers). , Spelling M5, begrijpend lezen M5	

	Groep 6	begrijpend lezen M6, AVI , DMT (risico lezers), spelling M6,	
	Groep 7	begrijpend lezen M7, AVI , DMT(risico lezers), , spelling M7,	
	Groep 8	begrijpend lezen M8, AVI, DMT(risico lezers),, spelling + ww. M8,, studievaardigheden M8. Invullen DOD voor VO.	
Januari/februari	Groep 1	Bij uitvallers Bij uitvallers: kleuren benoemen, spontane spelling invullen signaleringslijst voor Kleuters 2.0 klankenkast registratie invullen signaleringslijst voor Kleuters 2.0.	Voorschotbenadering (zie protocol preventie van leesproblemen groep 1-2 blz. 95 en Bouw blz 98 in schooljaar 2018-2019?? Afh. van mogelijke subsidie gemeente Deurne).
	Groep 2	Kleutertoetsen uit protocol: auditieve analyse en synthese, letters benoemen. Bij uitvallers: kleuren benoemen, spontane spelling invullen signaleringslijst voor Kleuters 2.0	
	Groep 3	wintersignalering indien niet gedaan in jan. Zorgniveau 3 DTLAS afname deelvaardigheden toetsen door groepsleerkracht of IB.	
	Groep 4 t/m 8	4 t/m 8 DST afname bij dyslexievermoedens	
maart	Groep 3	lentesignalering na kern 8, bij zwakke lln. (CDE) grafemetoets en auditieve synthese	
	Groep 7-8	rapportgesprek ouders gesprek begeleiding PO richting VO schooladvies gesprek met ouders en continueren begeleidingsplan	
april	Groep 3	lentesignalering indien niet gedaan in maart Zorgniveau 3 DTLAS afname deelvaardigheden toetsen door groepsleerkracht of IB.	
	Groep 4 t/m 8	avi en dmt afname (risico lezers) ralfi en connect lezers	
	Groep 1 t/m 8	bespreken zorgniveau 3 en 4 lln. met IB	
mei	Groep 1	KIJK KIJK waar in jan. score onvold. was of bij twijfel	
	Groep 2	Kleutertoetsen uit protocol: kleuren, auditieve analyse en synthese, letters benoemen (spontane spelling) bij de < 100%-scorende leerlingen van januari.	

		eindsignalering (na kern 11) Zorgniveau 3 DTLAS afname	
	Groep 3	DMT (risico lezers) en AVI , eind mei of begin juni	
	Groep 4	DMT (risico lezers) en AVI , eind mei of begin juni	
	Groep 5		
	Groep 6	DMT (risico lezers) en AVI , eind mei of begin juni	
	Groep 7	DMT(risico lezers) en AVI , eind mei of begin juni	
	Groep 8	DMT (risico lezers) en AVI , eind mei of begin juni	
	Groep 4 t/m 8	DMT (risico lezers) en AVI, eind mei of begin juni DST (dyslexie screeningstest) afname bij dyslexievermoedens	
juni	Groep 2	TvK E2 bij Iln.	- Analyse, evt. vervolg acties.
	Groep 3	,(AVI E3 en DMT), spelling E3, begrijpend lezen E3. Bij Iln. Met een zwakke lees of spelling vaardigheid Audant (doel 100% goed) en audisynt (doel 100% goed). Bij onvoldoende spellingvaardigheid DTLAS letterdictiee (doel is 100% goed)	
	Groep 4	Spelling E4, begrijpend lezen E4, (AVI E4, DMT (risico lezers)	
	Groep 5	Spelling E5, begrijpend lezen E5, (AVI E5, DMT (risico lezers)).	
	Groep 6	Speling E6,begrijpend lezen E6 (AVI E6, DMT(risico lezers)) , studievaardigheden E6	
	Groep 7	Spelling +ww. E7, (AVI E7, DMT(risico lezers)) Studievaardigheden E7	
	Groep 8	warme overdracht met VO	
	Groep 1t/m8	Bespreken zorgniveau 3 en 4 leerlingen met IB	

Bijlage 4: een goede leesstart in groep 1/2

Goede leesstart op BS de Wegwijzer (feb 2017)

In navolging op ons implementatietraject "Staal" zijn we aan de slag gegaan met het in kaart brengen van "hoe ziet ons talige onderwijs qua aanbod in groep 1-2 er uit". Zit in ons huidige talige

onderwijsaanbod een doorgaande lijn en een vaste structuur met bijbehorende acties en registratie. De vraag was of dit voldoende geborgd was en zo niet, om daar aanpassingen in te doen. Conclusie is dat er een heleboel dingen al goed gebeuren t.a.v. fonologische en fonemische voorbereiding op het leren lezen in groep 3, maar er is wel te weinig doorgaande lijn, rapportage en registratie. Ook hadden we onvoldoende duidelijke kaders wat te doen met kinderen die uitvallen op een bepaald moment in groep 1-2.

In het onderstaande beleidsstuk hebben we:

1. De duidelijke kaders m.b.t. kinderen die uitvallen omschreven en vastgelegd. Dit is gekoppeld aan de bijbehorende zorgniveaus.
2. Staat duidelijk omschreven wat we aanbieden in groep 1-2 t.a.v. het fonemisch en fonologisch bewustzijn, maar ook hoe we dit registreren.
3. Wanneer we het dyslexie protocol groep 1-2 inzetten en wanneer de voorschotbenadering of BOUW.

Stap1: zorgniveau 1:

Voor alle kinderen worden de volgende zaken gedaan, bijgehouden en geregistreerd:

1. Klankkast + bijbehorende registratie (zie registratieblad klankkastje)
2. M2 afname van de toetsen auditieve analyse, auditieve synthese en letters benoemen uit het dyslexieprotocol groep 1-2.
3. Stickerboek (werken met ontwikkelingsmateriaal + bijbehorende observaties)
4. Observaties in de klas
5. KIJK 1-2 (Leerling valt uit op bovengenoemde zaak/zaken)

Stap 2: zorgniveau 2:

Verlengde instructie in het groepsplan/arrangement. Onvoldoende effect van de aangeboden hulp in het Groepsplan/groepsarrangement. Doelen en of norm bij stap 1 genoemde zaken niet gehaald.

Stap 3: zorgniveau 3:

- Invullen signaleringslijst kleuters 2.0 (protocol preventie van leesproblemen groep 1-2)
 - In dit zorgniveau kan het zijn dat de leerling al verwezen is naar een logopedist, hiervoor vullen we van te voren de screeningslijst in.
 - Onderstaande diagnostische toetsen mei-juni bij de zorgleerlingen afnemen
 - a) Kleurentoets (blz. 140-141 protocol preventie van leesproblemen groep 1-2 bijlage 3d)
 - b) Auditieve analyse kleuters (blz. 136 protocol preventie van leesproblemen groep 1-2 bijlage 3a)
 - c) Auditieve synthese kleuters (blz. 137 protocol preventie van leesproblemen groep 1-2 bijlage 3b)
 - d) Letters benoemen kleuters (blz. 138-139 protocol preventie van leesproblemen groep 1-2 bijlage 3c)
 - e) spontane spelling kleuters (groep 2) (blz. 142 protocol preventie van leesproblemen groep 1-2 bijlage 3 e)
 - Voorschotbenadering gedurende 3 mnd. of "Bouw lezen" met kind of groepje (protocol preventie van leesproblemen blz. 95 t/m 97) kinderen waar mogelijk tijdens verlengde instructie in het groepsarrangement.
 - Voorschotbenadering fase 1 --(identificatie van klanken en letters)
 - Voorschotbenadering fase 2---(manipulatie van klanken en letters)
 - Voorschotbenadering fase 3---(klankletterkoppelingen aanleren)
 - Na 3 maanden intensieve begeleiding de diagnostische toetsen nogmaals afnemen en bekijken wat de vooruitgang is. Zijn de doelen behaald of is er voldoende vooruitgang ----- terug naar zorgniveau 2.
- Doelen zijn niet behaald of er is onvoldoende vooruitgang geboekt.

Stap 4: Zorgniveau 4:

- Leerling wordt ingebracht in het C.L.B. en of er vindt overleg plaats met een externe deskundige.
- *In overleg met de ambulante begeleider, Ikr. en IB er wordt bekeken of een verlenging van de kleuter periode wenselijk is. Hiervoor maken we gebruik van het invullen van het formulier "overgang van groep 1 naar groep 2 en overgang van groep 2 naar groep 3.

➤ Protocol Ontwikkelingsperspectief/groeidocument

Leerlingen waarvan blijkt dat zij na het doorlopen van onze zorgstructuur niet de einddoelen van groep 8 zullen behalen, komen in aanmerking voor een eigen leerlijn: een ontwikkelingsperspectief/groeidocument.

Deze leerlijn wordt door de IB-er, in overleg met de leerkracht en het multidisciplinair zorgteam (CLB zorgniveau 4) en ouders voor de individuele leerling opgesteld voor het specifieke probleem/vakgebied (en). Geboden leerstof wordt afgestemd op zowel cognitieve vermogens en leerstijl als op belemmerende en beschermende factoren die van invloed kunnen zijn op het leerproces. Ook de leerling wordt bij het ontwikkelingsperspectief betrokken. Bij de evaluatiemomenten (minimaal 4 x per jaar) worden de ouders uitgenodigd om de voortgang te bespreken.

Om goede beredeneerde keuzes te maken voor deze afstemming is er behoefte aan een duidelijke richtlijn. Werken met een ontwikkelingsperspectief/groeidocument is hierbij richtinggevend. De didactische voortgang, het uitstroom- en doorstroom perspectief, de tussendoelen en de pedagogische aanwijzingen worden in het ontwikkelingsperspectief weergegeven.

Het opstellen van een ontwikkelingsperspectief levert veel op. Het geeft de leerkracht onderwijsinhoudelijk inzicht in wat op grond van de gegevens van een leerling mag worden verwacht. De wijze waarop ontwikkelingsperspectieven worden vastgesteld komt zowel voort uit uitgangspunten van 'Handelingsgericht werken' (HGW) als 'Opbrengstgericht werken' (OGW). Dit blijkt uit diverse factoren die van belang zijn om een perspectief op maat te kunnen vaststellen, o.a.:

- doelen op pedagogisch gebied zoals aspecten als welbevinden, betrokkenheid, motivatie, werkhouding en zelfstandigheid;
- de noodzaak om ook doelen op pedagogisch gebied vast te stellen,
- de vertaalslag maken naar het handelingsgericht werken in de groep en de wijze waarop de leraar het ontwikkelingsperspectief gebruikt bij het opstellen en uitvoeren van groepsplannen en handelingsplannen;
- het werken met vaardigheidsscores en DLE's;
- het opstellen van tussen- en einddoelstellingen.

Een ontwikkelingsperspectief wordt door de IB er opgesteld met de hulp van de groepsleerkracht. Binnen dit ontwikkelingsperspectief/groeidocument wordt het eindniveau van de leerling beschreven dat verwacht/ nagestreefd wordt. Verder zijn de tussendoelen, die afgeleid zijn van het eindniveau, en de vorderingen die de leerling heeft gemaakt bij de tussentijdse toetsing beschreven.

Criteria voor een ontwikkelingsperspectief/groeidocument:

- Leerling met een leerachterstand van minimaal 1 a 1 ½ jaar op één of meerdere kernvakken. Bij leerlingen met bijkomende sociaal-emotionele problematiek, die niet gediagnosticeerd hoeft te zijn, mag het ontwikkelingsperspectief opgesteld worden bij een achterstand vanaf 8 maanden zijn;
- Leerling die drie keer achtereen op genormeerde toetsen (bijv. CITO) een V scoort en daarbij geen of nauwelijks groei laat zien t.o.v. zichzelf;
- Leerling met een S(B)O indicatie;
- Leerling met een uitstroom verwachting richting Praktijkonderwijs, VSO. In sommige gevallen met LWOO
- Bij voorkeur voor een leerling vanaf groep 6, of eerder indien er gedoubleerd is;
- Wanneer de leerling maximaal eind groep 7 zal halen voor één of meerdere vakgebieden: rekenen, taal of begrijpend lezen;

- Met cognitieve of sociaal-emotionele belemmeringen op één of meerdere vakgebieden (rekenen, technisch of begrijpend lezen);
- Leerlingen, die eind groep 5 een achterstand vertonen van 10-15 DLE of meer;
- Van leerlingen waarvan verwacht wordt dat ze maximaal het eindniveau van groep 6 zullen halen. In de praktijk stromen deze leerlingen meestal uit naar VMBO B (met LWOO) of Praktijkonderwijs
- Leerling moet besproken zijn in het Zorg Team (CLB), alvorens er wordt overgegaan tot een eigen leerlijn. Een eigen leerlijn is een overeenkomst tussen het Groot Zorg Team (directie, intern begeleiders en externe deskundigen) en ouders.

➤ **Onderwijs voor meer- en hoogbegaafde leerlingen BS de Wegwijzer Vlierden** *(wordt aangepast in schooljaar 2019-2020)*

Aanleiding

Basisschool de Wegwijzer heeft zich in schooljaar 2012-2013 georiënteerd op onderwijsaanpassingen voor meer- en hoogbegaafde leerlingen. Op basis van de huidige populatie van basisschool de Wegwijzer wil de school insteken op een aanbod voor de meer-en hoogbegaafde leerlingen. Hierbij richten wij ons op kinderen met een A of hoge B score en de daarbij behorende persoonlijkheids- en leereigenschappen.

In schooljaar 2013-2014 hebben zij zich tot doel gesteld om deze aanpassingen voor de meer- en hoogbegaafde leerlingen op het gebied van rekenen te uit te voeren en implementatie van het D.H.H. (digitaal handelingsprotocol hoogbegaafdheid).

Er zijn in het verleden incidentele aanpassingen gedaan door individuele leerkrachten om tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van deze leerlingen, maar er was geen sprake van een doorgaande lijn. In het schooljaar 2013-2014 wordt het concept verder aangescherpt op basis van de ervaringen van de leerkrachten van groep 1 t/m 8. Het streven is om in schooljaar 2014-2015 het voorstel om te zetten in een beleidsstuk, dat past bij de werkwijze van de school en waarmee ieder teamlid aan de slag gaat.

Doelen

De doelstelling is tweeledig. Door het opzetten en werken met onderwijsaanbod voor de meer-en hoogbegaafde leerlingen wordt beter aangesloten bij de onderwijsbehoeften van deze leerlingen. Daarnaast is er een doorgaande lijn binnen de school. Het compacten wordt gedaan volgens de 1e of 2e leerlijn van het D.H.H. (voor uitgangspunten van het compacten volgens de 1e of 2e leerlijn zie bijlage 3). Ook wordt als verrijking op het gebied van rekenen structureel en schoolbreed de methode "Kien" ingezet. In het schooljaar 2014-2015 is de methode "Topklassers" aangeschaft voor groep 7-8 en 2 delen van de reeks "Topklassers" voor groep 5-6. Deze reeks(groep5-6) wordt elk schooljaar uitgebreid met de aanschaf van 2 nieuwe delen. Op deze wijze is er op school en doorgaande lijn voor het onderwijs aan meer- en hoogbegaafde leerlingen.

Groep 1 t/m 8

Signalering en diagnostiek.

Voor het in kaart brengen en herkennen van sterke en zwakke kanten van meer- en hoogbegaafde leerlingen gebruiken we een instrument het Digitaal Handelingsprotocol Hoogbegaafdheid(D.H.H).

Dit betekent dat we 3x in de schoolloopbaan van het kind een QuickScan afnemen om te kijken of er mogelijk sprake is van meer-hoogbegaafdheid. De QuickScan fungeert als een trechter. Hieruit kunnen kinderen komen waarbij geadviseerd wordt om naar de signaleringsfase te gaan. Dit is een taak van de groepsleerkracht. Die momenten zijn:

1. 6 weken na de instroom in groep 1 (implementatie schooljaar 2013-2014)
2. 6 weken na de instroom van groep 3 (implementatie schooljaar 2014-2015)
3. Aan het einde van groep 5 (implementatie schooljaar 2014-2015)

Buiten deze 3 momenten kan door een leerkracht in overleg met de IB er besloten worden om het D.H.H. voor individuele leerlingen in te zetten.

Per leerling wordt op basis van het advies van de QuickScan besloten door de leerkracht of er verder onderzoek m.b.v. het D.H.H. noodzakelijk is. Voor verdere informatie over de te volgen stappen binnen het D.H.H. zie handleiding D.H.H. blz. 21 stroomschema QuickScan. Bij voldoende signalen kan de signaleringsfase gestart worden door de leerkracht (vragenlijsten, resultaten, gesprek met ouders en eventueel overige informatie). Wanneer hier bijzonderheden uit naar voren komen kan de diagnostische fase doorlopen worden. Hieruit kan blijken of een kind in staat is om prestaties op meer- en hoogbegaafd niveau te leveren, of bij kinderen waarbij hoogbegaafdheid is vastgesteld om te weten wat de sterke of zwakke kanten zijn en waar belemmeringen en/of kansen liggen. Voor verdere informatie over de te volgen stappen binnen het D.H.H. bij de fase signalering of diagnostiek zie handleiding D.H.H. blz. 27 stroomschema signalering en voor di-

diagnostiek zie D.H.H. blz. 46 stroomschema volledig diagnostisch onderzoek (voor de diverse stroomschema's verwijs ik naar de bijlagen)

De groepsleerkracht is verantwoordelijk voor de signaleringsfase binnen het D.H.H. Voor de fase diagnostiek schakelt de groepsleerkracht de IB er in om samen te kijken naar de te doorlopen stappen die de groepsleerkracht dient uit te voeren in de fase. Na de fase diagnostiek wordt besproken door de groepsleerkracht, IB er en ouders wat de beste vervolgstappen zijn voor het desbetreffende kind te denken valt aan b.v.:

1. Compacten van de lesstof
2. Verrijken
3. Vervroegde doorstroming kinderen groep 1-2 (zie stroomschema adviesprocedure vervroegde doorstroming groep 1-2 handleiding D.H.H. blz. 58)
4. Vervroegde doorstroming kinderen groep 3-8 (zie stroomschema adviesprocedure vervroegde doorstroming groep 3-8 handleiding D.H.H. blz. 59)

Het D.H.H. geeft advies, suggesties en richtlijnen over de bovengenoemde zaken. Er wordt m.b.v. het D.H.H. gekeken wat de leerling nodig heeft, vervolgens wordt er een reëel uitvoerbaar passend onderwijsaanbod gemaakt.

Indien een leerkracht een vermoeden heeft dat een leerling in aanmerking zou komen voor het onderwijsaanbod compacten en verrijken volgens de 2e leerlijn bekijkt hij/ zij de volgende selectiecriteria:

1. toetsuitslagen

Cito: A score/ hoge B score. Daarnaast worden de uitslagen van de methode gebonden toetsen bekeken. Hierbij wordt een criterium gehanteerd van 85% goed beantwoorde vragen. Indien de uitslag van de methode gebonden toetsen overeenkomt met de uitslag op Cito, voldoet de leerling aan dit criterium. Wanneer blijkt dat er duidelijke verschillen bestaan tussen de prestaties op de Cito-toets en de methode gebonden toetsen wordt er bekeken welke verklaringen hiervoor zijn. Daarnaast kijkt de leerkracht naar de mondelinge prestaties van de leerling, tijdens instructie, kring, spreekbeurt etc. Een belangrijk aandachtspunt is om kinderen met eventuele dubbele problematiek tegemoet te komen. Deze kinderen zullen waarschijnlijk niet aan de norm op cito (en/of methode-gebonden toetsen)

voldoen. Hier zal altijd in overleg met de IB er een beslissing worden genomen over deelname. (Zie bijlage 1; “ de profielen meer-/hoogbegaafdheid”).

2. Leer en persoonlijkheidseigenschappen

Hierbij zijn de volgende aspecten belangrijk om naar te kijken

- * De leerling kan zijn werk zelfstandig en vlot opstarten. Hij kan zichzelf hierin sturen.
- * De leerling kan zelfstandig problemen oplossen. Indien hij zelf niet een oplossing kan bedenken vraagt hij om hulp.
- * Wanneer de leerling klaar is met zijn opdrachten, begint hij uit zichzelf aan de vervolgtaken
- * De leerling is in staat te reflecteren op zijn eigen handelen en prestaties. Hij kijkt zijn eigen werk na.
- * De leerling is in staat om andere leerlingen te helpen met vragen
- * De leerling laat zien in zijn gedrag dat hij wil leren.
- * De leerling is kritisch ten opzichte van het leren, de lessen en zichzelf
- * De leerling heeft doorzettingsvermogen

3. D.H.H. (Digitaal Handelingsprotocol Hoogbegaafdheid), mits gegevens aanwezig.

Indien de leerkracht aan de hand van selectiecriteria kan aantonen dat een leerling voldoet aan de voorwaarden voor deelname, zorgt de leerkracht dat de leerling wordt opgenomen in het compact- en verrijksprogramma. De leerkracht communiceert dit met de IB er. Wanneer er twijfel bestaat wordt er overleg gevoerd met de IB er. De leerkracht en IB er beslissen samen of de leerling gaat deelnemen aan het programma binnen het compact- en verrijkprogramma. Zowel de leerkracht als de IB er moeten op basis van de verzamelde gegevens de verwachting hebben dat de leerling voor langere periode kan deelnemen aan het aangepaste onderwijsaanbod. De verwachting is dat de leerling tenminste voor de periode van een groepsplan kan deelnemen aan het compact- en verrijkprogramma.

Compacten en verrijken rekenen

Compacten:

Onder compacten verstaan we het, voor een groot deel, schrappen van de oefen- en herhalings-stof. De leerling kan versneld door de reguliere leerstof. De onderwijstijd die hierdoor overblijft wordt opgevuld met verrijksstof.

Binnen het D.H.H. wordt aangegeven of er het best gecompact kan worden op de 1e of op de 2e leerlijn. Dit is o.a. afhankelijk van de didactische voorsprong die een leerlingen heeft. Binnen het D.H.H. worden er handreikingen en mogelijkheden gegeven voor compacten op verschillende

vakgebieden, waaronder rekenen. In ons beleid compacten op het vakgebied rekenen handelen we volgens de richtlijnen van de 2e leerlijn vanuit het D.H.H. Bij hoge uitzondering kan besloten worden over te gaan tot compacten volgens de 1e leerlijn. Voor een verder gespecificeerde uitleg over het compacten op het vakgebied rekenen op BS de Wegwijzer wordt verwezen naar de onderstaande bijlagen.

bijlage 2; "D.H.H. compacten 2e leerlijn rekenrijk basisprogramma" en bijlage 3; "D.H.H. richtlijnen structureel compacten rekenrijk".

Verrijken:

Wanneer de leerlingen een gecompact programma krijgen aangeboden, komt er tijd vrij voor verrijking. De verrijking voor rekenen zal bestaan uit de V-bladen van rekenrijk en werkbladen uit de methode "Kien". De leerlingen van groep 3 krijgen de V-bladen aangeboden als verrijking. De leerlingen starten in februari groep 3 met dit programma. Zij krijgen de V-bladen van een half jaar eerder aangeboden, dit in verband met het leesniveau. Indien nodig, wordt er (in overleg met de IB er) bekeken of leerlingen kunnen werken met "Kien".

Kien wordt als verrijkingsstof aangeboden in groep 4. De leerlingen maken zelfstandig de lessen 2,4,5,7,9 en 10 en doen mee met de lkr. tijdens de instructielessen (les 1,3,6 en 8). De tijd die ze over hebben na afloop v.d. zelfstandig werk kunnen ze besteden aan de verrijkingstaken van "KIEN". De leerlingen van groep 5-8 krijgen de V-bladen en Kien aangeboden als verrijking (zie bijlage 2).

Groep: "Kien" jaargroep map:

Groep 3 Verrijking meer +V bladen rekenrijk

Groep 4 Groep 3-4

Groep 5 Groep 4

Groep 6 Groep 5

Groep 7 Groep 6

Groep 8 Groep 7-8

Volgens bovenstaand schema wordt de methode Kien ingezet in de groepen 3 t/m 8:

Voor leerlingen die onvoldoende profiteren van het werken met "Kien" en behoefte hebben aan meer uitdaging, wordt in overleg met de IB er en de begeleider van onderwijsbegeleidingsdienst "B.C.O." bekeken hoe tegemoet kan worden gekomen aan de onderwijsbehoeften van het specifieke kind.

Compacten en verrijken overige vakken

Compacten:

In het schooljaar 2014-2015 wordt een voorstel gedaan m.b.t. het compacten op het gebied van spelling en taal, zodat voor de meer en hoogbegaafde leerlingen ruimte gecreëerd wordt voor het werken met verrijkingsmateriaal.

Verrijken:

In het schooljaar is de methode "Topklassers" aangeschaft. Voor groep 7-8 is de hele reeks aangeschaft en voor groep 5-6 2 delen (verantwoording en overzicht van de aanwezige materialen zie bijlage 6).

In groep 6-7 en 7-8 loopt nu een pilot ten behoeve van de implementatie.

Voor leerlingen die onvoldoende profiteren van het werken met “Topklassers” en behoefte hebben aan meer uitdaging, wordt in overleg met de IB er en de begeleider van onderwijsbegeleidingsdienst “B.C.O.” bekeken hoe tegemoet kan worden gekomen aan de onderwijsbehoeften van het specifieke kind.

Coaching: één keer per week gaan de kinderen in een kleine groep met een vrij geroosterde leerkracht mee. Deze leerkracht coacht de leerlingen op het gebied van “leren leren”, hoe ga je om met leerstof die een uitdaging voor je is! De leerlingen leren een planning te maken; maken een eigen keuze van werk die zij denken komende week af te kunnen krijgen. Stap voor stap krijgen zij via evalueren zicht op hun eigen leerproces en leren eigen leerdoelen te formuleren.

Groepsplan:

De groep meer- en hoogbegaafde leerlingen worden vermeld in het groepsplan onder subgroep 2. Voor een concept van het op de juiste manier vermelden in het groepsplan verwijs ik naar bijlage 4: “concept vermelden van meer-hoogbegaafde rekenaars in het groepsplan”.

Communicatie met ouders

Wanneer een leerling gaat deelnemen aan compacten en verrijken zal de leerkracht dit met de ouders communiceren. Met vragen over de leerlingen en het compacten en verrijken kunnen de ouders terecht bij de groepsleerkracht of de IB er. Indien er wordt besloten dat een leerling niet meer deelneemt aan het compact- en verrijkprogramma (vanuit de (tussen)evaluatie van het groepsplan) zal de leerkracht dit met ouders communiceren. De leerkracht maakt hiervan een korte vermelding in het logboek van de leerling.

Onderwijsbehoeften van meer- en hoogbegaafde leerlingen.

Leerlingen in het compact- en verrijkingsprogramma hebben ook recht op instructie en feedback en moeten deze ook ontvangen. Deze leerlingen vormen ook een zorggroep in de klas. Op instructie momenten wordt het proces rondom het verwerken van de verrijkingsstaken besproken met de leerlingen. Daarnaast kunnen zij aangeven waar ze tegenaan lopen.

Verder is de beoordeling van het verrijkingswerk van belang, zodat deze opdrachten niet vrijblijvend zijn. De leerkracht evalueert met de leerlingen samen het gemaakte werk en het proces. Dit gebeurt m.b.v. een reflectieblad (zie bijlage 5; “kien reflectieformulier”).

Tijdens de inloop van 08.50-09.00 voor een zelfstandige les bespreek de leerkracht dit blad met “Kien” rekenaars. De kinderen vullen voorafgaand aan de les een aantal reflectievragen van het blad in en na afloop van de les vullen ze een aantal punten van het blad in. Dit wordt dan een volgende keer tijdens de inloop besproken.

Voortgang compact- en verrijkingsprogramma

Bij de overdracht naar het volgende schooljaar wordt aangegeven welke leerlingen deelnemen aan het compacten en verrijken. Hierbij wordt aangegeven of deze leerlingen nog steeds onderwijsbehoefte hebben die kunnen worden ingevuld door het volgen van dit programma. De ontvangende leerkracht biedt deze leerlingen het compacten en verrijken aan vanaf de start van het schooljaar. Wanneer leerlingen instromen in het compact- en verrijkprogramma instrueert de leerkracht de leerling over de werkwijze van het aanbod. Hierbij moet helder zijn voor de leerling dat dit geen vrijblijvend onderdeel is van zijn lesprogramma, maar dat is verplichte lesstof is. Er dient dan ook een eindproduct voort te komen uit de verrijkingsstof. Dit eind product wordt beoordeeld door de groepsleerkracht.

IB er

De IB er ondersteunt de leerkrachten als het gaat om het werken met leerlingen die meer- of hoogbegaafd zijn. De IB er kan worden geraadpleegd indien er vragen zijn over de signalering, ontwikkeling en begeleiding van leerlingen die meer- of hoogbegaafd zijn. Daarnaast wordt hij betrokken in het beslissingsproces rondom het compact- en verrijkprogramma.

De IB er ziet er op toe dat de doorgaande lijn van het compacten en verrijken wordt bewaakt. Dit zullen zij vormgeven door middel van klassenbezoeken en of evaluaties tijdens team vergaderingen. Daarnaast zal de IB er samen met het team de werkwijze evalueren en bijstellen.

Schooljaar 2014-2015 (zie beleidsplan spelling)

In schooljaar 2014-2015 zal BS de Wegwijzer werken met het compacten en verrijken zoals beschreven in het vastgestelde beleidsstuk. Leerkrachten zullen leerlingen bij de overdracht bespreken die in aanmerking komen voor het compacten en verrijken, zodat bij de start van het schooljaar direct kan worden ingespeeld op de onderwijsbehoeften van deze leerlingen.

Gedurende dit schooljaar zullen de leerkrachten en IB ers worden ondersteund door B.C.O. bij de verdere uitwerking en aanscherping van het beleidsstuk en daarmee het handelen van de leerkracht in de klas.

In het schooljaar 2014-2015 wordt het m.b.v. het D.H.H. ontwikkelen van een concept beleidsplan voor meer- en hoogbegaafde leerlingen op het vakgebied spelling/taal ontwikkeld.

16. Bijlagen

Bijlage 1: normoverzicht vaardigheidsscores De Wegwijzer

Tussenopbrengsten 2018-2019

Onze school heeft op 20-02-2018 normen vastgesteld voor de eindtoets (Cito) en de tussentoetsen (Cito). Daarbij is gebruik gemaakt van het document HCO Tabellen tussenopbrengsten Cito-LOVS 2017.

De **primaire** normen die we op onze school (gaan) hanteren hebben we uitgedrukt in te behalen vaardigheidsscores (per toets en per groep). Deze primaire norm hebben we vastgesteld op boven het gemiddelde (lage II score, maatstaf is vaardigheidsscore). Dat betekent dat voor iedere groep en iedere toets de bovengemiddelde lage II score de norm is die we minstens willen realiseren.

In het overzicht 2018-2019 zijn de uitslagen van de toetsen weergegeven in groen of rood: de groene scores zijn scores op of boven de Wegwijzer norm (vastgesteld in 2017-2018); de rode scores zijn scores onder de Wegwijzer norm.

We gebruiken de Wegwijzer normen bij de opbrengstgesprekken 3x per jaar (aug-feb-juni). Ter verklaring van zogenaamde "under-scores" zullen we kijken naar de kenmerken van de leerlingen van de groep (te bepalen in 2018-2019) en naar de didactische/pedagogische en organisatorische vaardigheden van de leraren. Ook wordt gekeken naar wat er heel goed gaat in groepen en de rol van de leerkrachten en hoe we daar als school zijnde profijt van kunnen hebben (leren en lenen van elkaar).

In het schooljaar 2015-2016 zijn we overgaan van de ABCDE-verdeling naar de I-II-III-IV-V-verdeling. Dit heeft consequenties voor de normering. Daarom hebben we deze in 2017-2018 aangepast (27-09-2017). Onze algemene **primaire** norm is "boven het gemiddelde met als doel een lage II score maatstaf hierin is de vaardigheidsscore". Onze Wegwijzer norm ligt boven het gemiddelde (lage II

score). Wij hebben deze norm gebaseerd op eerder behaalde resultaten, hoge maar reële ambities en leerling populatie (vaak ingedeeld in scholengroep 1 t/m 6 kijkende naar de CITO eindtoets. Volgens ons past onze Wegwijzer norm beter bij onze populatie dan de gemiddelde norm (HCO Tabellen tussenopbrengst CITO LOVS 2017).

Bij de opbrengst gesprekken kijken we niet alleen naar de normering in vaardigheidsscores. We beschikken namelijk daarnaast over een **secundaire** norm. Onze secundaire norm is 70% I-II-III (de norm conform de normaalverdeling is 60%).

Aan het eind van het schooljaar 2018-2019 zullen we de resultaten andermaal in beeld brengen. Dan maken we een overzicht waarin de uitslagen zowel aan de primaire als de secundaire norm worden gerelateerd.

Verdere afspraken

1. De kenmerken van de leerlingen worden jaarlijks in beeld gebracht in week 1 en 2 van september door de IB-er. Analyse in MT: vaststellen acties op school- en groepsniveau
2. De tussenresultaten (M-niveau) worden in week 1 van maart geïnterpreteerd in de opbrengstgesprekken (lkr. en IB-er) en geanalyseerd (MT). Tevens worden dan actiepunten vastgesteld.
3. De eindresultaten (E-niveau) worden in week 1 van juli geïnterpreteerd (lkr. en IB-er) en geanalyseerd (MT). Tevens worden dan actiepunten vastgesteld.
4. De eindtoets wordt afgenomen in april. De analyse (MT en groep 8 lkr.) volgt in juni. Tevens worden er dan actiepunten vastgesteld
5. In het schooljaar 2018-2019 wordt de DMT toets niet meer bij iedereen afgenomen en dus weggelaten uit de tussenopbrengsten in plaats hiervoor en om toch de kwaliteit van ons technisch leesonderwijs te kunnen verantwoorden, is de AVI (voor verdere verantwoording zie leesplan).
6. De LVS toetsen in groep 1 worden sinds dit schooljaar ook niet meer afgenomen en dus weggelaten.

Tussenopbrengsten BS De Wegwijzer

School	BS De Wegwijzer
Brinnummer	03UQ
Directeur	Jeanne Verberne
IB-er	Ralf Boot
Jaar	2018-2019

Groep	Toets	NormM	NormE	WegwijzerM	WegwijzerE	18-19 M	% I-II-III N:70%	18-19 E	% I-II-III N:70%
Gr. 2	Taal voor kleuters	63	68	66	70	67			
	Rekenen kleuters	84	87	84	90	92			
Gr. 3	DMT	21	36	22	39	24			
	AVI	M3	E3	90%	90%		63%		
3.0	Rekenen	115	138	127	147	128	57%		
3.0	Spelling	147	203	166	220	176			
Gr. 4	AVI	M4	E4	90%	90%		94 %		
	3.0 Begrijpend lezen	133	138	143	147	138	63%		
	3.0 Rekenen	162	182	171	191	177			
	3.0 Spelling	237	263	256	274	262			
Gr. 5	AVI	M5	E5	90%	90%		90%		
	3.0 Begrijpend lezen	154	159	164	169	159	63		
	Studievaardigheden		89		95				
	3.0 Rekenen	203	215	211	223	215			
3.0	Spelling	295	310	307	321	345			

Gr. 6	AVI	M6	E6	90%	90%	M6	71%		
3.0	Begrijpend lezen	176	180	181	186	180			
	Studievaardigheden		100		104				
3.0	Rekenen	227	239	235	247	232			
3.0	Spelling	320	327	328	344	330			
	Interpunctie	112		120		116			
	Grammatica	100		105		125			
Gr. 7	AVI	M7	E7	90%	90%		80%		
	Begrijpend lezen	45		48		53			
	Studievaardigheden		106		111				
3.0	Rekenen	251	260	258	267	271			
	Spelling NW	139	140	141	142	149			
	Spelling WW		95		99				
	Interpunctie	120		128		133			
	grammatica	109		117		150			
Gr. 8	AVI	plus	plus	90%	90%		90%		
	Begrijpend lezen	55		60		60	70%		
	studievaardigheden	109		114		114			
	Rekenen	273		283		269	60%		
	Spelling NW	142		145		146	70%		
	Spelling WW	107		112		107	55%		
	interpunctie	125		135		134			
	grammatica	115		123		125			

Analyse, conclusies en interventies

.....

Bijlage 2: Schorsing en Verwijdering

Leerlingen kunnen van school worden gestuurd voor een tijdje: schorsing of voorgoed: verwijdering. Meestal gebeurt zo iets alleen als het kind zich ernstig misdraagt. Wij spreken dan van wangedrag. De beslissing over verwijdering van een leerling wordt genomen door het schoolbestuur. Voordat een dergelijk besluit kan worden genomen, moeten eerst de groepsleerkracht en de ouders worden gehoord. Als het besluit eenmaal is genomen, mag een schoolbestuur de leerling niet onmiddellijk van school sturen. Het bestuur moet namelijk eerst proberen om een andere school te vinden voor de leerling.

Alleen als dat niet lukt en daar moet het schoolbestuur ten minste acht weken zijn best voor doen, mag de school de leerling de toegang tot de school weigeren. Als het schoolbestuur een leerling wil schorsen of verwijderen dan moet het bestuur daarover met de ouders overleggen. Levert dat overleg niets op, dan kunnen de ouders aan de onderwijsinspectie vragen om te bemiddelen. Blijft het bestuur bij zijn besluit, dan kunnen de ouders schriftelijk bezwaar aantekenen. In dat geval moet het bestuur binnen vier weken eveneens schriftelijk op dat bezwaarschrift reageren. Als het bestuur dan nog vasthoudt aan het besluit om de leerling te verwijderen, dan kunnen de ouders in beroep gaan bij de rechter.

